

ໃນພະປະມາກີໄຊພະນາກົມທະຍົກ ຄາລວັງສະຫະມະນູນ

ກຳວິນຈັນຍີ່ ៥ - ០០/២៥៥៥

ວັນທີ ៨ ມີນາຄມ ພ.ສ. ២៥៥៥

ເຮືອງ ພະຈາກກຳໜັດແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມພະພາບບຸນຫຼຸດການຮານາການພານີ້ຍໍ ພ.ສ. ២៥០៥ (ຈົບນີ້ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ແລະປະກາສກະກະກວດການຄັ້ງ ເຮືອງ ໄທ້ກວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຣຽມກິຈກາຮ່ວ່າງຮານາກາສຫະນາກາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣິຢັກເຈີນຖຸນຫລັກທັບພົມ ກຽງໄທຍັນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣິຢັກເຈີນຖຸນ ១២ ບຣິຢັກ ລົງວັນທີ ២២ ຂັນວາຄມ ພ.ສ. ២៥៥១ ບັດທີ່
ແຢັງຕ່ອງສະຫະມະນູນ ມາຕາຮາ ២៥ ຮົ້ອໂນ່

ສາລແພ່ງກຽງເທັນໄດ້ແລະສາລແພ່ງສ່າງຄຳໂຕ້ແຢັງຂອງບຣິຢັກ ກຸມດາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຳເລຍ ຮວນ ២ ຄຳຮ້ອງ ເພື່ອຂອ້າສາລວັງສະຫະມະນູນພິຈາລະນາວິນຈັນຍີ່ຕາມວັງສະຫະມະນູນ ມາຕາຮາ ២៦៥

ຄຳຮ້ອງທີ່ໜຶ່ງ ເປັນຄຳຮ້ອງໃນຄົດືຂອງສາລແພ່ງກຽງເທັນໄດ້ ຄົດືໝາຍເລຂດຳທີ່ ៤៣៦៨/២៥៥៥
ຮ່ວ່າງຮານາກາສຫະນາກາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ໂຈກໍ ບຣິຢັກ ກຸມດາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຳເລຍ ຂ້ອທາ ສັນຍາກູ້ຍືນ ຕົ້ວເງິນ ແລະໂອນສີທີເຮີກຮ້ອງ ຕາມຄຳຟ່ອງໂຈກໍສຽງປະວາມໄດ້ວ່າ ບຣິຢັກ
ກຸມດາມຫານຄຣ ១ ຜົ່ງເປັນຈຳເລຍໃນຄົດືທຳສັນຍາກູ້ຍືນເງິນໄປຈາກບຣິຢັກເຈີນຖຸນຫລັກທັບພົມ ກຽງໄທຍັນກິຈ
ຈຳກັດ (ມາຫານ) ២០,០០០,០០០ ນາທ ຕາມໜັງສື່ອຄຳຂອງກູ້ເງິນ ຕ່ອມາກະທຽວກາຮ່ວ່າງຮານາກາສຫະນາກາ
ເຮືອງ ໄທ້ກວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຣຽມກິຈກາຮ່ວ່າງຮານາກາສຫະນາກາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣິຢັກເຈີນຖຸນ
ຫລັກທັບພົມ ກຽງໄທຍັນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣິຢັກເຈີນຖຸນ ១២ ບຣິຢັກ ລົງວັນທີ ២២ ຂັນວາຄມ
ພ.ສ. ២៥៥១ ໂດຍອາສີຍ້ອນຈາຕາມພະພາບບຸນຫຼຸດກິຈເງິນຖຸນ ຊຸກິຈຫລັກທັບພົມ ແລະ

ธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ทำหนังสือโอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัทฯ ให้ธนาคารสหธนาคารฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ตกแก่ธนาคารสหธนาคารฯ และธนาคารสหธนาคารฯ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคารฯ ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ เมื่อผู้ร้องผิดนัดชำระหนี้โจทก์จึงฟ้องคื้อศาลให้ผู้ร้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๒๕,๑๒๑,๖๔๓.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

คำร้องที่สอง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ๙ ๐๐๕๕๒/๒๕๔๓ ระหว่างธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษฎาภานคร จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑ นายก่อเกียรติ กฤษดาธานนท์ ที่ ๒ นางประนอม แสงสุวรรณเมฆา ที่ ๓ และนายชเนศวร์ สิงカラณิช ที่ ๔ ข้อหา ตัวสัญญาใช้เงิน และค้ำประกัน ตามคำฟ้องโจทก์สรุปความได้ว่า บริษัท กฤษฎาภานครฯ ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๕ สัญญาว่า จะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอโอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทวงถาม โดยยินยอมให้ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี และชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังออกประกาศเรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอโอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอโอเอฟซีทีฯ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของตน ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมด

ของบริษัทฯ ให้ธนาคารสหธนาคารฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๗ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อ
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีทีฯ ตกแก่ธนาคารสหธนาคารฯ และธนาคารสหธนาคารฯ
จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคารฯ ซึ่งเป็นโจทกในคดีนี้ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑
โจทกจึงเป็นผู้ทรงได้รับตัวสัญญาใช้เงินบันดังกล่าวโดยการลักษณะนี้ แต่โดยการได้รับโอนสินทรัพย์
และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โจทก
จึงฟ้องให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้ ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี
ของต้นเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

บริษัท กฤษฎาภานคร จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้
และศาลแพ่งยื่นคำให้การทั้ง ๒ คดีท่านองเดียวกัน สรุปได้ว่า ผู้ร้องทำสัญญาภัยเงินจากบริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ ตามฟ้องในคำร้องที่หนึ่งจริง และผู้ร้องได้ออกตัวสัญญาใช้เงินแก่
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีทีฯ ตามฟ้องในคำร้องที่สองจริง แต่โจทกไม่มีอำนาจฟ้องผู้ร้องได้
โดยโต้แยกว่า การที่พระราชนัดแด่แก่ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็น “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้
เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการ
ประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙
และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ผู้ร้องเห็นว่า คำว่า “พระราช
บัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่
พระราชกำหนดแก่ไขเพิ่มเติมฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับ ดังนั้น พระราชกำหนดแก่ไขเพิ่มเติมฯ
จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับ
เป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ
ทั้งต้องระบุบทัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะพระราชกำหนดนี้
เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบ
กิจการหรือประกอบอาชีพ แต่พระราชกำหนดไม่ได้ระบุบทัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรา
พระราชกำหนดแก่ไขเพิ่มเติมฯ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เท่ากับว่า
พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก่ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก่ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างไร

นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัดว่า เป็นอันใช้บังคับมีได้ด้วย เพราะไม่มีบันทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลัง ดังกล่าว รวมทั้งมิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังฯ ซึ่ง เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด ทั้งที่เป็นกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพ ในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงเป็นอันใช้บังคับมีได้ ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งให้ส่งคำโดยตัวเองดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาในข้อกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า โจทก์และจำเลย (ผู้ร้อง) ในคดีแพ่งทั้งสองคำร้องเป็นบุคคลเดียวกัน และมีประเด็นที่ขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลมีคำวินิจฉัยต้องมีความต้องด้วยบันทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลมีความต้องด้วยบันทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบันทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลอุการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการ เพื่อศาลมีคำวินิจฉัยได้ พิจารณาในข้อกฎหมาย”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องได้โดยตัวเองเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์ทั้งสองคดีว่า โจทก์ทั้งสองคดีไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายและประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวได้ เนื่องจากขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ใช้บังคับมีได้ตามมาตรา ๖ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง กรณีเป็นการที่คู่ความโดยตัวเองว่า

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้อง ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ คำร้องทั้งสอง เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณา วินิจฉัยได้ แต่ถุลาการศาลรัฐธรรมนูญเดียงข้างน้อย รวม ๔ คน คือ นายจุนพล ณ สงขลา นายปรีชา เนลิมวนิชย์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ และนายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ให้ยกคำร้องเนื่องจาก เห็นว่า คำร้องทั้งสองไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปนี้ ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ตามคำร้องทั้งสองที่ผู้ร้องโถ้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ มาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่ได้หมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับนี้ ซึ่ง เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการ ประกอบกิจการและประกอบอาชีพแต่อย่างใด พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ที่บัญญัติว่า “นิหน้าบทบัญญัติ มาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อ มีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” หมายความว่า มาตรา ๓๓ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่ เป็นข้อยกเว้นของการนำมาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัด สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

(๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย และในที่นี้หมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แม้จะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง และเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญ ยกเว้นให้กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับต่อไป โดยยังไม่ต้องอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ดังนั้น เมื่อมีการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ในภายหลังที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดฯ โดยบัญญัติว่า “มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕...” เท่ากับว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๓ (๑) กำหนดไว้แล้ว

สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่หมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ทำให้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง นั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า ชื่อของพระราชกำหนดฯ บ่งชี้ว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมเข้าไปไว้ในพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไข ดังนั้น จึงเป็นการถูกต้องที่ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” เพราะมิใช่เป็นการตรากฎหมายขึ้นใหม่ แต่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายซึ่งเท่ากับว่า สาระของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ นี้จะไปปรากฏในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ แล้ว

ประเด็นที่สอง ประกาศกราบทวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่าง ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และ บริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຫັນວ່າ ປະເທດກະທຽບທະວຽກຄລັງດັກລ່າວ ເປັນປະເທດຂອງຝ່າຍບົວຫາຍ ທີ່ມີໄດ້ອອກໂດຍອົງຄໍກໍທີ່ໃຊ້ອຳນາຈນິຕິບັນຍຸດີ ຈຶ່ງໄໝເປັນບໍນຫຼຸດື່ແໜ່ງກູ້ໜາຍຕາມຄວາມໝາຍຂອງຮັບຮົມນູ້ໝູ່ ມາດຮາ ۲۶۴ ໄນໄໝໃນອຳນາຈໜ້າທີ່ຂອງສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່ທີ່ຈະພິຈາລະນາວິນິຈນັຍໄດ້ ພັ້ນີ້ ຕາມແນວຄໍາວິນິຈນັຍຂອງສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່ ທີ່ ៤/២៥៨២ ລົງວັນທີ ៣ ເມຍາຍນ ພ.ສ. ២៥៨២ ຈຶ່ງໄໝຈຳຕ້ອງວິນິຈນັຍວ່າ ປະເທດກະທຽບທະວຽກຄລັງ ເຮື່ອ ໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຣວົມກິຈກາຣະຫວ່າງໜາກສະຫະກາຣ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ບຣິຢັກເງິນຖຸນຫລັກທຣັພີ ກຽງໄທຢັນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫັນ) ແລະບຣິຢັກເງິນຖຸນ ១២ ບຣິຢັກ ລົງວັນທີ ២២ ຂັ້ນວາຄມ ພ.ສ. ២៥៨១ ບັດທີ່ແຍ້ງຕ່ອງຮັບຮົມນູ້ໝູ່ ມາດຮາ ២៥ ອີ່ໄໝເອີກ

ອາສັຍເຫດຜູ້ຜລດັກລ່າວ ສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່ໂດຍເສີຍຂ້າງມາກ ຮວມ ៩ ດວນ ຄື່ອ ນາຍກະລຸນາທອງຮົມຈາຕີ ພລໄກ ຈຸລ ອົດເຣກ ນາຍປະເສົງ ນາສກຸລ ນາຍພັນ ຈັນທຽມ ນາຍມົງຄລ ສະກັ້ນ ນາຍສຸຈິນດາ ຍັງສຸນທຽນ ນາຍສຸວິທຍ໌ ຫຼຶ່ງພົງໝໍ ແລະນາຍອນຮ ຮັກຢາສັດຍ໌ ຈຶ່ງວິນິຈນັຍວ່າ

១. ພຣະກຳກຳຫັດແກ້ໄປເພີ່ມເຕີມພຣະກຳບັນຍຸດື່ກິຈກາຣ໌ພາລິ້ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ລົບນັບທີ ៤) ພ.ສ. ២៥៨១ ທີ່ເພີ່ມຄວາມເປັນມາດຮາ ៣ ທີ່ໄໝບັດທີ່ແຍ້ງຕ່ອງຮັບຮົມນູ້ໝູ່ ມາດຮາ ២៥

២. ປະເທດກະທຽບທະວຽກຄລັງດັກລ່າວ ມີໄດ້ອອກໂດຍອົງຄໍກໍທີ່ໃຊ້ອຳນາຈນິຕິບັນຍຸດີໄໝເປັນບໍນຫຼຸດື່ແໜ່ງກູ້ໜາຍຕາມຄວາມໝາຍຂອງຮັບຮົມນູ້ໝູ່ ມາດຮາ ۲۶۴ ໄນໄໝໃນອຳນາຈໜ້າທີ່ຂອງສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່ທີ່ຈະພິຈາລະນາວິນິຈນັຍ

ນາຍປະເສົງ ນາສກຸລ

ປະການສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່

ນາຍກະລຸນາທອງຮົມຈາຕີ

ຕຸລາກາຣສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່

ນາຍຈຸມພລ ດຣ ສັງຄາ

ຕຸລາກາຣສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່

ພລໄກ ຈຸລ ອົດເຣກ

ຕຸລາກາຣສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່

ນາຍປັງຈາ ເລີມວັນພິ້ຍ໌

ຕຸລາກາຣສາລະຮັບຮົມນູ້ໝູ່

นายພັນ ຈັນທຽນ

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

นายມົງຄລ ສະກູນ

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

นายສຸຈິນດາ ຍົງສຸນທຣ

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

นายສຸວິທຍ໌ ຫຼຶ່ງພົງໝໍ

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

นายອນນັຕໍ່ ເກຕຸວງກົດ

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

นายອນຮ ວິກຍາສັດຍ໌

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

นายອືສສະ ນິຕິທຳນໍ້ປະກາດ

ຕຸລາຄາຮ່າງສະຫະລຸງ

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๖๕

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ (บริษัท กฤษฎาภานุค จำกัด (มหาชน) - ผู้ร้อง)

ศาลแพ่งเสนอคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ยช ๐๒๐๘/๒๐๔๔๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ช. ๕๕๒/๒๕๔๓ ระหว่างธนาคารไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษฎาภานุค จำกัด (มหาชน) จำเลย ทนายความ จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และปลดกระทรวงยุติธรรมเสนอคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ยช ๐๒๐๑/๐๒๐๐๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ถึงเลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๗๖/๒๕๔๒ ระหว่างธนาคารไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษฎาภานุค จำกัด จำเลย ทนายความ ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ คำร้องทั้งสองมีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

๑. รัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๔ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่ จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาธารสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นไม่ได้”

กฎหมายตามวาระหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวาระหนึ่ง และวาระสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

๒. บริษัท กฤษฎาภานคร จำกัด (มหาชน)/ผู้ร้อง ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙. ๕๕๒/๒๕๔๓ ระหว่างธนาคารไทยนาคร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษฎาภานคร จำกัด (มหาชน) จำเลย และคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๓๖๘/๒๕๔๒ ระหว่างธนาคารไทยนาคร จำกัด (มหาชน) และบริษัท กฤษฎาภานคร จำกัด (มหาชน) จำเลย อ้างว่า

๒.๑ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพไว้ แต่ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพนี้ไว้โดยตรง หากแต่ระบุว่า มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วาระสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วาระสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

คำว่า “พระราชบัญญัติ” ตามมาตรา ๓ ทวิ ดังกล่าว หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หาได้หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งไม่ ดังนั้น พระราชกำหนดนี้ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖

๒.๒ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)) ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ที่อ้างว่า ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ

เครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา เพราะเป็นกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง แต่ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว มิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการออกประกาศกระทรวงดังกล่าว ดังนั้น ประกาศกระทรวงนั้นจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕ ใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖

๒.๓ ประกาศกระทรวงการคลังที่ออกตามพระราชบัญญัติต่างๆ ตามที่ผู้ร้องอ้างก็ใช้ไม่ได้ เพราะมีข้อความขัดต่อพระราชบัญญัตินั้นๆ

โดยที่คำร้องทั้งสองฉบับนี้ มีสาระและข้ออกล่าวหาอย่างเดียวกัน ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีมติให้รวมเรื่องเพื่อพิจารณาวินิจฉัยไว้ในคำวินิจฉัยเดียวกัน

และโดยที่พยานหลักฐานต่างๆ ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับมีเพียงพอที่จะวินิจฉัยคำร้องทั้งสองนี้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

๒. พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๙ จัตวา
ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องทั้งสองนี้หรือไม่

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ และประกาศกระทรวงการคลัง ๑ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก

เนื่องจากศาลแพ่งและศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำร้องทั้งสองนี้มาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้

ปัญหาที่สอง

การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีได้อ้างว่า พระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพในเชิงสถาน ลิทธิ์ในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง มีได้ทำให้พระราชกำหนดนี้เสียไปตามคำร้องของผู้ร้องซึ่งอ้างว่า ไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง นั้น พระราชกำหนดฯ ได้อ้างข้อความที่จำกัดเสรีภาพดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแล้ว โดยการเพิ่มมาตรา ๑ ทวิ ซึ่งเป็นบทบัญญัติตามที่ผู้ร้องโต้แย้งไว้ในตัวพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง และเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ทรงกับรัฐธรรมนูญแล้ว ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

สำหรับประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคาร สหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ รวมทั้งประกาศกระทรวงการคลังที่ออกตามพระราชบัญญัติต่างๆ ตามที่ผู้ร้องอ้างว่า ขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยแล้วว่า ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติต่างๆ นั้น มีได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาในวินิจฉัย ทั้งนี้ โดยนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๒ จึงไม่วินิจฉัยให้

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่มีข้อความใดที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ส่วนประกาศกระทรวงการคลังฯ ดังกล่าวมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ให้ยกคำร้อง

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๖๕

วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท กฤษฎาภรณ์จำกัด (มหาชน)) ในคดีแพ่ง หมายเลขคดีที่ ๔๓๖๘/๒๕๔๒ และศาลแพ่งส่งค้ำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ (บริษัท กฤษฎาภรณ์จำกัด (มหาชน)) ในคดีแพ่ง หมายเลขคดีที่ ๙ ๐๐๕๔๒/๒๕๔๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

เนื่องจากคำร้องทั้งสอง ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เป็นคำร้องของบริษัทเดียวกัน คือ บริษัท กฤษฎาภรณ์จำกัด (มหาชน) และมีข้อโต้แย้งอย่างเดียวกันว่า พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ศาลรัฐธรรมนูญ จึงมีคำสั่งให้รวมคำร้องไว้พิจารณาในวินิจฉัยเป็นเรื่องเดียวกัน เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๕

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำร้องทั้งสองที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่ง ส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณา วินิจฉัย สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องทั้งสอง (บริษัท กฤษฎาภรณ์จำกัด (มหาชน)) ซึ่งเป็นจำเลยในคดีแพ่งทั้งสองคดี ได้โต้แย้งว่า โจทก์ในคดีแพ่งทั้งสองคือ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ไม่มีอำนาจฟ้องเพื่อให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ซึ่งส่วนสิทธิ์แทนบริษัทอื่นซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของจำเลย เพราะโจทก์ไม่อาจอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนด ๑ และประกาศ ๑ ได้ เนื่องจากบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่มีผลใช้บังคับโดยผู้ร้องอ้างไว้ในข้อ ๑๐ ของคำร้องที่หนึ่ง และข้อ ๕ ของคำร้องที่สองว่า พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งตราขึ้นภายหลังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ใช้บังคับแล้ว จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญดังกล่าว และโดยที่พระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ

หรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รับรองไว้ในมาตรา ๗๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔ ได้บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๒๔ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่ จำเป็นเท่านั้น และจะระบุบรรเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

แต่ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดนี้ ที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด หากแต่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้ความว่า

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิ ในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัย อำนาจตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย”

ซึ่งคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ ดังกล่าว หมายถึง พระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หาได้หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งไม่

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขัดต่อกำหนด ๒๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๐ อันทำให้พระราชนูญติดการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนูญกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนูญติดการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ตามเอกสารท้ายฟ้องโจทก์... ที่อ้างว่าออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนูญกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนูญติดการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นอันใช้มีด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว

เห็นได้ชัดว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคำร้องนี้ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓ ของพระราชนูญกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชนูญติดการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

พิจารณาข้อโต้แย้งของผู้ร้องเกี่ยวกับเนื้อหาและกระบวนการจัดทำพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชนูญกำหนดดังกล่าวตามที่ผู้ร้องอ้างนั้น มิใช่ประเด็นที่ผู้ร้องจะยกมาเป็นข้อต่อสู้ได้ เนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมิได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่า กระบวนการตราพระราชบัญญัติขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คำร้องในประเด็นนี้ของผู้ร้องจึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพราะไม่ได้ระบุว่าบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัตินี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด

นอกจากนั้น บทบัญญัติในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวที่ให้เพิ่มมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ด้วยข้อความว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ก็มิได้เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมาตรา ๓ ทวิ ที่บัญญัติเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นบทบัญญัติที่มีผลทำให้พระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวได้รับแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มากกว่าจะเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ອາສີຍເຫດຜົດດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງວິນິຈັນຍ່ວ່າ ພຣະຣາຊກໍາທັນດແກ່ໄຂເພີ່ມເຕີມພຣະຣາຊບັນຍຸ້ຕືກາຮນາຄາຮ
ພາລື່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ລັບທີ່ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ໄນໄດ້ຂັດຫວີ່ແຍ້ງຕ່ອງຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່ ນາຕຣາ ២៥
ສ່ວນຄໍາຮັ້ງຂອງຜູ້ຮ່ວມທີ່ໂຕແຍ້ງວ່າປະກາສກະກະທຽບກ່າວຄັ້ງ ລັບລົງວັນທີ ២២ ຂັນວາຄມ
ພ.ສ. ២៥៥១ ຂັດຫວີ່ແຍ້ງຕ່ອງຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່ດ້ວຍນັ້ນ ສາລັຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່ໄດ້ເຄີຍວິນິຈັນຍີ່ເປັນບຣທັດສູານໄວ້
ໃນຄໍາວິນິຈັນຍີ່ ៥/២៥៥២ ວ່າ ປະກາສຂອງອົງຄໍຣຕ່າງໆ ທີ່ມີໄດ້ອົກໂດຍອົງຄໍຣທີ່ໃຊ້ອໍານາຈານີຕົບໝູ້ໝູ່ຕື
ໄມ່ເປັນບທັບໝູ້ໝູ່ແໜ່ງກູ້ໝາຍຕາມຄວາມໝາຍຂອງຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່ ນາຕຣາ ២៥៥ ພິຈາຮານແລ້ວເຫັນວ່າ
ປະກາສກະກະທຽບກ່າວຄັ້ງດັ່ງກ່າວໄມ່ໃຊ້ບທັບໝູ້ໝູ່ແໜ່ງກູ້ໝາຍຕາມຄວາມໝາຍຂອງຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່
ນາຕຣາ ២៥៥ ຈຶ່ງໄມ່ອ່າຍໃນອໍານາຈຂອງສາລັຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່ທີ່ຈະພິຈາຮານວິນິຈັນຍີ່

ດ້ວຍເຫດຜົດດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງວິນິຈັນຍີ່ໃຫ້ກໍາຮັ້ງຂອງຜູ້ຮ່ວມໃນປະເທິດນີ້ດ້ວຍ

ສາສ්තරາຈාරຍ් ດຣ. ກຣະມລ ທອງຮຽນໝາດ
ທຸລາກາຮສາລັຮູ້ຮຽນນູ້ໝູ່

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ດັ ສົງຂາຕາ ຕຸລາກາຮຄາລ້ອງຮຽມນູ້ລູ

ທີ່ ๕ - ១០/២៥៤៤

ວັນທີ ៨ ມິຖຸນາມ ២៥៤៤

**ເຮືອງ ຄາລແພ່ງກຽງເທິໄຕແລະ ຄາລແພ່ງສ່ວງຄຳໂຕແຢັງຂອງຈຳເລີຍ (ບຣິຢັກ ກຄມດາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ)) ຜຶ່ງໂຕແຢັງວ່າພຣະຣາຊກຳໜັດແກ້ໄປເພີ່ມເຕີມພຣະຣາບ້ລູ້ຫຼັດກາຮນາຄາພານີ້ຍໍ່
ພ.ສ. ២៥០៥ (ລັບນີ້ ៤) ພ.ສ. ២៥៤៣ ແລະ ປະກາສກະກະກວດກາຮຄລັງ ລັບລົງວັນທີ ២២
ຮັນວາມ ២៥៤៣ ຂັດຫຼືແຢັງຕ່ອງຮຽມນູ້ລູ ມາດຣາ ២៥**

ຄາລ້ອງຮຽມນູ້ລູພິຈາລະນາແລ້ວເຫັນວ່າ ຄຳໂຕແຢັງຂອງຈຳເລີຍທັງສອງເຮືອງນີ້ປະເດີນອ່າງເດືອກັນ
ຈຶ່ງໃຫ້ພິຈາລະນາວິນິຈີ້ຍ່ວນກັນ

ເຮືອງແຮກ ຮະກາກໄທຢານາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນໂຄທົກຝົວບຣິຢັກ ກຄມດາມຫານຄຣ ຈຳກັດ
(ມາຫານ) ເປັນຈຳເລີຍຕາມຄົດແພ່ງໝາຍເລີບດຳທີ່ ៤៣៦៨/២៥៤២ ໃນຂ້ອາພິດສ້າງໆຢູ່ຢືນ ຕົ້ວເງິນ
ແລະ ໂອນສີທີ່ເຮີຍກວ້ອງໂດຍຂອໃຫ້ນັກບໍໃຫ້ຈຳເລີຍສົດໃຫ້ຄ່າເສີ່ຍຫາຍແກ້ໂຄທົກຝົວເປັນເງິນ ២៥,១២១,៦៥៣.៨៣ ບາທ
ໜຶ່ງຄຳພົງໂຄທົກ່ສຽງຄວາມໄດ້ວ່າ

ຈຳເລີຍໄດ້ທຳກຳສ້າງໆຢູ່ຢືນເປັນໄປຈາກບຣິຢັກເງິນທຸນຫລັກທຣັພີ ກຣູງໄທຢານກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ)
ຈຳນວນຢືນລ້ານບາທດ້ວນ ໂດຍມີເງື່ອນໄໄປເປັນໄປຕາມໜັງສື່ອຄຳຂອງກູ້ເງິນ (ຮາຍລະເອີດປາກງູດຕາມໜ້າ ៥
ຂອງຄຳຟ້ອງ) ເມື່ອຈຳເລີຍຜົດນັດໃນການຈຳກຳນີ້ ທຳໄໝບຣິຢັກເງິນທຸນຫລັກທຣັພີ ។ ເສີ່ຍຫາຍ ຕ່ອມາເມື່ອວັນທີ
២២ ຮັນວາມ ២៥៤៣ ກະທຽບກວດກາຮຄລັງໄດ້ປະກາສເຮືອງໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຮວມກິຈກາຮະຫວ່າງ
ຮະກາກສຫະນາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣິຢັກເງິນທຸນຫລັກທຣັພີ ກຣູງໄທຢານກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ)
ແລະ ບຣິຢັກເງິນທຸນ ១២ ບຣິຢັກ ຜຶ່ງປະກາສກະກະກວດກາຮຄລັງ । ດັ່ງກ່າວໄວ້ໄດ້ອາສີຍໍານາຈຕາມຄວາມໃນ
ມາດຣາ ៦៣ ຈັດວາ ແ່າງພຣະຣາບ້ລູ້ຫຼັດກາຮນາຄາພານີ້ຍໍ່ ທູຮົກຈາກຫລັກທຣັພີ ແລະ ທູຮົກຈາກເຄຣີຕ
ຝົວຊີເວີ່ ພ.ສ. ២៥៤២ ຜຶ່ງແກ້ໄປເພີ່ມເຕີມໂດຍພຣະຣາກຳໜັດແກ້ໄປເພີ່ມເຕີມພຣະຣາບ້ລູ້ຫຼັດກາຮປະກອບ
ທູຮົກຈາກເງິນທຸນ ທູຮົກຈາກຫລັກທຣັພີ ແລະ ທູຮົກຈາກເຄຣີຕຝົວຊີເວີ່ ພ.ສ. ២៥៤២ (ລັບນີ້ ៣) ພ.ສ. ២៥៤០
ແລະ ມາດຣາ ៣៨ ຈັດວາ ແ່າງພຣະຣາບ້ລູ້ຫຼັດກາຮນາຄາພານີ້ຍໍ່ ພ.ສ. ២៥០៥ (ລັບນີ້ ៤) ພ.ສ. ២៥៤១
ເພື່ອໂອນສິນທຣັພີແລະ ໜີ້ສິນທັງໝົດຂອງບຣິຢັກເງິນທຸນຫລັກທຣັພີ ກຣູງໄທຢານກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ)
ໃຫ້ແກ່ ຮະກາກສຫະນາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ດັ່ງນັ້ນ ໜີ້ສິນທີ່ຈຳເລີຍມີຕ່ອງບຣິຢັກເງິນທຸນຫລັກທຣັພີ
ກຣູງໄທຢານກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຶ່ງຕົກແກ້ໂຄທົກ່ດ້ວຍ

ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยให้การและแก่ไบเพิ่มเติมคำให้การสรุปได้ว่า ผู้ร้องทำสัญญาจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) จำนวนตามฟ้องจริง แต่คำฟ้องของโจทก์เคลือบคลุม ผู้ร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง เพราะโจทก์บรรยายฟ้องไม่ชัดเจน การควบหรือการรวมกิจการหรือการโอนกิจกรรมตามที่โจทก์อ้างนั้น ไม่ปรากฏข้อความว่าคณะกรรมการของสถาบันการเงินเหล่านี้เป็นผู้จัดทำโครงการดำเนินการรวมกิจการเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ จึงเป็นการบัดต่อกฎหมายทั้งสองฉบับที่ให้อำนาจไว้และขัดต่ำต้น ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะไม่ได้นอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ของสถาบันการเงิน ซึ่งรวมถึงผู้ร้องด้วย

เรื่องที่สอง ธนาคารไทยธนการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท กุญดาภานคร จำกัด (มหาชน) เป็นจำเลยที่ ๑ กับพวก ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๐๐๔๕๒/๒๕๔๓ ในข้อหาผิดตัวสัญญาใช้เงินและค้ำประกัน ขอให้ศาลมีคันให้จำเลยที่ ๑ กับพวก ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๑ บาท ซึ่งคำฟ้องโจทก์สรุปความได้ว่า

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ ได้ออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ สัญญาว่าจะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทวงถามโดยยินยอมให้ดоказเบี้ยอัตราอ้อยละ ๒๑ ต่อปี ชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ต่อมากะรังการคลังได้ประกาศเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑) ซึ่งประกาศกระรองการคลังฯ ดังกล่าวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยและอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต พองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก่ไบเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก่ไบเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตพองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก่ไบเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก่ไบเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน)

เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ฯ ทั้งสอง มีการโอนสินทรัพย์ทั้งหมดต่อๆ กันเสร็จสิ้น ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โจทก์จึงเป็นผู้ทรงได้รับตัวสัญญาใช้เงินฉบับดังกล่าวโดยการลากหลัง และโดยการได้รับโอนทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว

จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของผู้ร้องเมื่อวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ไว้กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยยอมผูกพันอย่างลูกหนี้ร่วมอย่างไม่จำกัดจำนวน

ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ให้การสรุปได้ว่า ผู้ร้องได้ออกตัวสัญญาใช้เงินแก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) จำนวนตามฟ้องจริง แต่โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากการควบหรือการรวมกิจการหรือการโอนกิจกรรมตามประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น ไม่ปรากฏข้อความว่าคณะกรรมการของสถาบันการเงินเหล่านั้นเป็นผู้จัดทำโครงการดำเนินการรวมกิจการเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ จึงเป็นการขัดต่อกฎหมายทั้งสองฉบับที่ให้อำนาจไว้ ดังนั้น การโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) มาเป็นของโจทก์จึงเป็นโมฆะ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑

ทั้งสองเรื่องดังกล่าว ผู้ร้องได้ยังในทำนองเดียวกันว่า

การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมาตรา ๓ ทวิ บัญญัติว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ผู้ร้องเห็นว่า คำว่าพระราชบัญญัติตามมาตราดังกล่าว หมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ อันทำให้พระราชบัญญัติการธนาคาร

พานิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างใด และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบุนทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว

นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว มิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใดทั้งที่เป็นกฎหมาย หรือข้อนับคับเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

๒. ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประเด็นข้อ ๑ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ ผู้ร้องโถ่แย้งว่า พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมาย เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือการประกอบอาชีพ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง จึงต้องระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ไว้ด้วย แต่พระราชกำหนดดังกล่าวระบุไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้ความว่า

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเชิงสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ ดังกล่าว หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มายถึงพระบาทกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนั้น พระบาทกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

เห็นว่าคำโดยตัวเองของผู้ร้องในข้อนี้เป็นการโดยตัวเองว่ากระบวนการตราพระราชกำหนดดังกล่าว ไม่ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มิได้โดยตัวเองว่า บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ คำโดยตัวเองของผู้ร้อง จึงมิใช่คำโดยตัวเองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงไม่รับวินิจฉัย

ประเด็นข้อ ๒ ที่ว่าประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่าประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวมิได้ออกโดยองค์กรซึ่งใช้อำนาจนิติบัญญัติแต่เป็นการออกโดยฝ่ายบริหารจึงไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ทั้งนี้ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๔๒ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้งสองเรื่อง

นายจุ่มพล ณ สงขลา^๑
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ຄໍາວິນิຈຈັຍຂອງ ພລໂທ ຈຸລ ອຕີເຮັກ ຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮຽມນູ້ລູ

ທີ ੬ - ១០/២៥៥៥

ວັນທີ ៨ ມືນາມ ២៥៥៥

ເຮືອ ພຣະຮາງກໍາຫັດແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມພຣະຮາງບູ້ລູ້ຕີກາຮນາກາຮພາລິ້ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ຈົບທີ ៥)
ພ.ສ. ២៥៥១ ແລະ ປະກາດກະທຽບການຄັ້ງ ບັດທີ່ອແຢັ້ງຕ່ອຮູ້ຮຽມນູ້ລູ ມາຕຮາ ២៥

ສາລແພ່ງກຽງເທິແລະ ສາລແພ່ງສ່າງ ຄໍາຮ້ອງຊື່ເປັນຄໍາໂທແຢັ້ງຂອງບຣີ້ຍ໌ ກຖຸຍດາມຫານຄຮ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຳເລີຍໃນຄົດແພ່ງ ຮວມ ២ ຄໍາຮ້ອງ ເພື່ອຂອງໃຫ້ສາລຮູ້ຮຽມນູ້ລູພິຈານາວິນິຈັຍຕາມຮູ້ຮຽມນູ້ລູ ມາຕຮາ ២៥៥

ຂ້ອເທິ່ງຈິງຕາມຄໍາຮ້ອງທີ່ສາລແພ່ງກຽງເທິແລ້ວມາໄດ້ຄວາມວ່າ ຮනາກາຮໄທຍ້ນາກາຮ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນໂຈທິກ ຍື່ນຝ່ອງບຣີ້ຍ໌ ກຖຸຍດາມຫານຄຮ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຳເລີຍ ຊື່ເປັນຜູ້ຮ້ອງວ່າ ຜູ້ຮ້ອງທຳສັນຍາກູ້ຍື່ມເງິນໄປຈາກບຣີ້ຍ໌ເງິນທຸນຫລັກທຣັພ໌ ກຽງໄທຍ້ນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ២០,០០០,០០០ ບາທ ຕາມໜັງສື່ອຄໍາອຸ້ງເງິນ ຕ່ອມາ ກະທຽບການຄັ້ງອອກປະກາສ ເຮືອ ໃຫ້ກວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຣມກິຈກະຮວ່າວ່າ ຮනາກາຮສຫນາກາຮ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣີ້ຍ໌ເງິນທຸນຫລັກທຣັພ໌ ກຽງໄທຍ້ນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະ ບຣີ້ຍ໌ເງິນທຸນ ១២ ບຣີ້ຍ໌ ລົງວັນທີ ២២ ພັນວັນພ.ສ. ២៥៥១ ໂດຍອາຄີຍຈຳນາຈາຕາມພຣະຮາງບູ້ລູ້ຕີກາຮປະກອບຮູ້ກິຈເງິນທຸນ ຮູ້ກິຈຫລັກທຣັພ໌ ແລະ ຮູ້ກິຈເກຣົດົມໂອງໜີເວົ້ວ ພ.ສ. ២៥៥២ ຊື່ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມໂດຍພຣະຮາງກໍາຫັດແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມພຣະຮາງບູ້ລູ້ຕີກາຮປະກອບຮູ້ກິຈເງິນທຸນ ១ (ຈົບທີ ៣) ພ.ສ. ២៥៥០ ມາຕຮາ ៦៣ ຈັດວາ ແລະ ພຣະຮາງບູ້ລູ້ຕີກາຮປະກອບຮູ້ກິຈເງິນທຸນພ.ສ. ២៥០៥ ຊື່ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມໂດຍພຣະຮາງກໍາຫັດແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມພຣະຮາງບູ້ລູ້ຕີກາຮປະກອບຮູ້ກິຈເງິນທຸນ ພ.ສ. ២៥៥១ (ຈົບທີ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ມາຕຮາ ៣៥ ຈັດວາ ຕ່ອມາ ບຣີ້ຍ໌ເງິນທຸນຫລັກທຣັພ໌ ກຽງໄທຍ້ນກິຈ ຈຳກັດ ທຳໜັງສື່ອໂຄນທຣັພ໌ສືນ ແລະ ໜີ້ສືນທີ່ໜັດຂອງບຣີ້ຍ໌ໃຫ້ຮනາກາຮສຫນາກາຮ ຈຳກັດ ທຳໄໜ້ສືນຂອງຜູ້ຮ້ອງໂຄນໄປເປັນໜີ້ຮනາກາຮສຫນາກາຮ ຈຳກັດ ແລະ ຮනາກາຮດັ່ງກ່າວຈະທະເບີນແປ່ລິຍ່ນຊື່ເປັນຮනາກາຮໄທຍ້ນາກາຮ ຈຳກັດ ພ້ອງຜູ້ຮ້ອງວ່າ ພຶດນັດຈຳຮ່າງໜີ້ ຂອໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງໜີ້ໃຊ້ຄ່າເສີຍຫາຍແກ້ໂຈທິກ ២៥,២២១,៦៥៣.៨៣ ບາທ ພົກມດອກເບີ່ຍົດຕາຮ້ອຍລະ ២១ ຕ່ອປີ ຂອງຕັ້ນເງິນ ២០,០០០,០០០ ບາທ ນັບຄັດຈາກວັນຝ່ອງເປັນຕັ້ນໄປ

ຄໍາຮ້ອງທີ່ສາລແພ່ງສ່າງໄດ້ຄວາມວ່າ ຮනາກາຮໄທຍ້ນາກາຮ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນໂຈທິກ ຍື່ນຝ່ອງບຣີ້ຍ໌ ກຖຸຍດາມຫານຄຮ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຳເລີຍທີ ១ (ຜູ້ຮ້ອງ) ນາຍກ່ອເກີຍຮຕີ ກຖຸຍດາຮານທີ ២ ນາງປະນອນ ແສງສຸວຣັນເມົາ ທີ ៣ ແລະ ນາຍຟິເນົວໜ້ວ ສິງຄາລົມື້ຈ ທີ ៤ ວ່າຜູ້ຮ້ອງໄດ້ອອກຕ້ວ່າສູ້ລູ້ໃຫ້ເງິນ

สัญญาว่าจะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยยินยอมให้ดอกเบี้ยอัตราเรียกละ ๒๑ ต่อปี และชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ต่อมา กระทรวงการคลัง ออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีทีฯ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของตน ให้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัท ให้ธนาคารสหธนาคาร จำกัด ทำให้หนี้สินของผู้ร้องโอนไป เป็นหนี้ธนาคารสหธนาคาร จำกัด และธนาคารดังกล่าวจะทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคาร จำกัด ได้ฟ้องให้จำเลยหักส่วนกันชำระหนี้ ๓๕,๕๘๐,๓๗๗.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราเรียกละ ๒๑ ต่อปี ของดันเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป

ผู้ร้องต่อสู้ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ร้อง และโดยแยกยังว่า การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความว่า “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สิน ของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” นั้น ผู้ร้องเห็นว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับ ทำให้พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมฯ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง และผู้ร้องมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนี้ ประกาศกระทรวง การคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไข

เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ ใช้บังคับมีได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องที่ส่งมาจากการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาฯ ซึ่งถือความโต้แจ้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้นั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเป็นการเสนอคำร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้ และสมควรให้รวมพิจารณา เข้าด้วยกัน

มีประเด็นดังนี้พิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ที่เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ นั้น ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ หรือไม่ โดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ฯ ดังกล่าว มาตรา ๓ บัญญัติให้เพิ่มความว่า “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพ ซึ่งตรากลั่นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ในประเด็นนี้ผู้ร้องเห็นว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่ได้หมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ฯ ฉบับที่ใช้บังคับ ในคดีของผู้ร้อง เพราะพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ฯ ไม่ได้ระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการและประกอบอาชีพ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาราพาณิชย์ฯ ดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔

โดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย.....” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมาย ให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) บัญญัติว่า “มิให้นำ บทบัญญัติมาตรา ๒๔ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศ ใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการ ตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๔ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม

บทบัญญัติของกฎหมายด้วย “โดยอนุโถม” พิจารณาแล้ว เห็นได้ว่า มาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นบทเฉพาะกาล ที่บัญญัติไว้ให้นำมาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่แล้วในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แม้จะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ก็ตาม แต่ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง โดยต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ซึ่งรวมถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง จึงต้องระบุบทบัญญัติดังกล่าวไว้ ดังนั้น พระราชนกำหนด ฉบับนี้จึงเป็นตัวกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และได้ระบุบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญและเหตุผลไว้แล้ว โดยบัญญัติเป็นมาตรา ๓ ซึ่งมีข้อความให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงถือได้ว่าได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง แล้ว ดังนั้น คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ก็คือพระราชนกำหนด ฉบับดังกล่าวนั่นเอง

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ประกาศกระ trg คัล รึ่ง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ โดยที่ประกาศกระ trg คัล รึ่ง ดังกล่าว เป็นประกาศของฝ่ายบริหารที่มีได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ ไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ ทั้งนี้ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นนี้อีกต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชนกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

สำหรับประกาศกระ trg คัล ตามคำร้อง มิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย จึงให้ยกคำร้องในส่วนนี้เสีย

พลโท จุล อติเรก
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เกลิมวณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๔

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งสั่งคำตัดสั่งของจำเลย (บริษัท กฤษฎาภรณ์หานคร จำกัด (มหาชน)) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๓๖๘/๒๕๔๒ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๙. ๐๐๕๔๒/๒๕๔๓ ของศาลแพ่ง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ รวม ๒ คำร้อง

คำร้องที่หนึ่ง บริษัท กฤษฎาภรณ์หานคร จำกัด (มหาชน) จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๓๖๘/๒๕๔๒ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ ตามมาตรา ๒๖๔ ใช้นังคบไม่ได้ตามมาตรา ๖

คดีนี้ตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์ได้ความว่า เดิมบริษัท กฤษฎาภรณ์หานคร จำกัด (มหาชน) จำเลย (ผู้ร้อง) ได้ทำสัญญาภัยเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทถ้วน แล้วผิดนัดไม่ชำระหนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้ประกาศให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอื่นๆ อีก ๑๒ บริษัท โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ ๑ ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) โจทก์ ดังนั้น หนี้สินที่จำเลยมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน)

จึงโอนไปเป็นของโจทก์ด้วย เมื่อจำเลยผิดนัดผิดสัญญาไม่ชำระหนี้ โจทก์จึงได้ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้ จำนวน ๒๕,๑๒๑,๖๔๓.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราอัตรายละ ๒๑ ต่อปีของต้นเงิน จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์

คำร้องที่สอง บริษัท กฤษฎาภานุค จำกัด (มหาชน) จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๙.๐๐๕๔๒/๒๕๔๓ ของศาลแพ่งได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง ขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ ตามมาตรา ๒๖๔ ใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖

คดีนี้ตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์ได้ความว่า เดิมเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ จำเลยได้ออกตัวสัญญาให้เงิน ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ สัญญาว่าจะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทางตามโดยยินยอมให้ดอกเบี้ยอัตราอัตรายละ ๒๑ ต่อปี ชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้ประกาศเรื่องให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหนาคการ จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อื่นๆ ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)) ด้วย โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) แล้วให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) ให้แก่ธนาคารสหนาคการ จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยนาคการ จำกัด (มหาชน) โจทก์จึงเป็นผู้ทรงตัวสัญญาให้เงินฉบับดังกล่าวโดยการลักษณะ แลโดยการได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว โดยมีจำเลยอีก ๓ คน เป็นผู้ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของจำเลยโดยยอมรับผิดชอบอย่างถูกหนึ่งร่วม

นับตั้งแต่จำเลยที่ ๑ ออกตัวสัญญาใช้เงินตามฟ้องแก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) แล้ว จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ชำระดอกเบี้ยแก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ตามกำหนด โจทก์ในฐานะผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินฉบับดังกล่าว ด้วยการลักหลัง และเป็นผู้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อจำเลยทั้งสี่ดังกล่าว ไม่ประسังจะให้จำเลยทั้งสี่เป็นหนี้โจทก์ตามตัวสัญญาใช้เงินอีกด้วยไป จึงได้บอกกล่าวทางตามให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้โจทก์ตามตัวสัญญาใช้เงินเป็นเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยค้างชำระเป็นเงินรวม ๓๕,๕๘๐,๓๗๗.๐๓ บาท แก่โจทก์

จำเลยทั้งสี่ไม่ชำระ จึงขอให้ศาลบังคับจำเลยทั้งสี่ชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ ๒๑ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์

ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยทั้งสองจำนวนให้การต่อสู้ดีปฏิเสธความรับผิดในคดีเพ่ง และต่อสู้ในปัญหา ที่มาสู่การวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่า การที่พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยมาตรา ๓ ทวิ บัญญัติว่า “พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเดรีกภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเดรีกภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ผู้ร้องเห็นว่า คำว่าพระราชบัญญัติ ตามมาตราดังกล่าว หมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ ดังนั้น พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ จึงบัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่นุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ อันทำให้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนำหนดแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างใด และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นอันใช้บังคับ มิได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวแล้ว

นอกจากนั้น ประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวได้แต่อย่างใด ทั้งที่เป็นกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม” จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ดังนั้น การโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) โอนให้แก่โจทก์นั้น โจทก์ยังไม่ได้รับโอน สินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) แต่อย่างใด ด้วยเหตุผลดังกล่าวโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องผู้ร้องชื่อเป็นจำเลยในคดีนี้ได้ และคำฟ้องของโจทก์เคลื่อนคลุ่ม ผู้ร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง เพราะโจทก์บรรยายฟ้องไม่แจ้งชัด

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งให้ส่งข้อโต้แย้งดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

โจทก์ทั้งสองสำนวนได้ยื่นคำแฉลงคัดค้านคำร้องของผู้ร้องได้ความว่า การใช้สิทธิฟ้องของโจทก์ มิได้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ แต่อย่างใด แต่ได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ ซึ่งมิได้ระบุในสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพแต่อย่างใด กล่าวคือ ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับดังกล่าว ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนำหนดแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชนำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด

(มหาชน) มาเป็นของโจทก์ จึงทำให้โจทก์ได้มานั่งสิทธิในหนี้สินและทรัพย์สินทั้งหมดมาเป็นของโจทก์ ตามกฎหมาย ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด การที่จำเลยได้ยกประเด็นดังกล่าวมาเป็นปัญหา ขอกฎหมายเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาвинิจฉัย จึงเป็นการกล่าวอ้างถ้อยๆ ว่าไม่ได้เป็นไปตามหลัก แห่งกฎหมายแต่อย่างใดและเป็นการกระทำเพื่อประวิงคดี

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งเห็นว่ากรณีนี้เป็นเรื่องที่จำเลยประสารคื้อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ บัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงส่งคำร้องดังกล่าว ของจำเลยและคำคัดค้านคำร้องของโจทก์สองสำเนาไว้ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาVINIJZAY และมีคำสั่ง ให้การพิจารณาไว้ชั่วคราว

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาแล้ว มีมติให้รับคำร้องทั้งสองของจำเลยผู้ร้องไว้ดำเนินการต่อไป ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐ โดยให้รวม พิจารณาและวินิจฉัยในคำวินิจฉัยฉบับเดียวกัน ส่วนคำวินิจฉัยส่วนตนของผู้ทำคำวินิจฉัยก็จะรวมพิจารณา วินิจฉัยในคำวินิจฉัยฉบับเดียวกัน เ เช่นกัน โดยจะวินิจฉัยเฉพาะปัญหาตามคำร้องที่หนึ่งซึ่งมีประเด็น อย่างเดียวกับปัญหาตามคำร้องที่สอง

ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าปัญหาตามคำร้องของจำเลยเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องของโจทก์ กล่าวคือเดิมผู้ร้องเป็นลูกหนี้ตามสัญญาภัยเงินกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) แล้ว ไม่ชำระหนี้ ต่อมารู้สูนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบแก่โครงการ รวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนการ จำกัด (มหาชน) โจทก์กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้เดิมของผู้ร้อง เป็นผลให้สิทธิเรียกร้องและหนี้สินตามสัญญาภัยเงินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทย ธนกิจ จำกัด (มหาชน) โอนมาเป็นของธนาคารไทยธนการ จำกัด (มหาชน) โจทก์ด้วย เมื่อจำเลย ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมากล่าวได้เปลี่ยนชื่อเป็น ธนาคารไทยธนการ จำกัด (มหาชน) จึงได้เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีนี้ เพื่อบังคับจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน อันได้แก่ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจ เงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ต่างมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นบริษัทมหาชนจำกัด

ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน การธนาคารของประเทศไทย จึงเป็นบริษัทมหาชน จำกัด ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับความมั่นคงทางการเงินของประเทศไทย การควบนิิติบุคคลทั้งสองประเภทหรือโอนกิจการของนิิติบุคคล ทั้งสองประเภทดังกล่าวเข้าด้วยกัน จึงไม่อาจปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ส่วนที่ ๕ ว่าด้วยการควบบริษัทจำกัดเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นกรณีบริษัททั่วๆ ไปได และประกอบกับ การควบกิจการหรือโอนกิจการระหว่างธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ทางการเงินการคลังของประเทศไทยไม่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ และ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ อีกทั้งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน อันมิอาจหลีกเลี่ยงได ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อแก้ไขปัญหาของธนาคารพาณิชย์และสถาบัน การเงินที่ประสบปัญหาด้านฐานะหรือการดำเนินการให้หันต่อความเร่งด่วนของสถาบันการณ์ ซึ่งความล่าช้า ของการดำเนินการอาจจะส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางแก่เศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมได รัฐบาลจึงต้อง ตราพระราชกำหนดขึ้นใช้บังคับเพื่อการนี้สองฉบับโดยแยกเป็นพระราชกำหนดสำหรับใช้กับสถาบัน การเงินฉบับหนึ่งกับพระราชกำหนดสำหรับใช้กับธนาคารพาณิชย์ฉบับหนึ่ง

พระราชกำหนดที่สำหรับใช้กับสถาบันการเงิน คือ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยบัญญัติให้เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๖๗ จัดว่า ในพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจเงินทุนฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ ความว่า

มาตรา ๖๗ จัดว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการของบริษัทใดมีข้อเสนอจะควบกิจการกับสถาบัน การเงินอื่นหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่สถาบันการเงินอื่นเป็นการเร่งด่วนหรือในกรณี ตามมาตรา ๒๖ ทวิ ที่คณะกรรมการของบริษัทเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานโดยการควบ กิจการหรือโอนกิจการ หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๖ ตรี หรือมาตรา ๕๗ ที่คณะกรรมการ ของบริษัทหรือคณะกรรมการควบคุมเสนอแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานโดยการควบกิจการหรือโอนกิจการ ถ้ารู้มั่นคงโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้อง ควบกิจการหรือโอนกิจการเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและประโยชน์ของประชาชน ให้มีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาอนุญาตให้ดำเนินการไดโดยจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขได ก็ได”

พระราชกำหนดสำหรับใช้กับธนาคารพาณิชย์ คือ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่บัญญัติเพิ่มเติมเป็นความในมาตรา ๓๘ จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ความว่า

มาตรา ๓๙ จัตวา “ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบคุมกิจกรรมของธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินหรือโอนกิจการหั้งหมุดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินเพื่อเตรียมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ให้คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์นั้นจัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบกับโครงการดังกล่าว ให้รัฐมนตรีประกาศให้ความเห็นชอบในราชกิจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ก็ได้”

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี...”

พระราชกำหนดหั้งสองฉบับดังกล่าว จึงเป็นกฎหมายที่บัญญัติหลักการและวิธีการควบคุมกิจกรรมของโอนกิจการระหว่างสถาบันการเงินกับสถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์กับธนาคารพาณิชย์ อื่นหรือธนาคารพาณิชย์กับสถาบันการเงิน โดยบัญญัติให้แก่ไปเพิ่มเติมเป็นความในมาตรา ๖๗ จัตวา ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ และแก่ไปเพิ่มเติมเป็นความในมาตรา ๓๙ จัตวา ในพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เมื่อประกาศใช้พระราชกำหนดหั้งสองฉบับแล้ว มาตรา ๖๗ จัตวา และมาตรา ๓๙ จัตวา จึงเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติหั้งสองฉบับดังกล่าว และเป็นสาระสำคัญแก่อำนาจฟ้องของโจทก์โดยตรง เพราะเป็นบทบัญญัติในพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้เดิม ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีต่อผู้ร้องไปเป็นของโจทก์ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น จึงถือได้ว่า มาตรา ๖๗ จัตวา และมาตรา ๓๙ จัตวา ของพระราชบัญญัติหั้งสองฉบับที่บัญญัติเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดหั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของผู้โอนและผู้รับโอนซึ่งเป็นกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีเกี่ยวกับอำนาจฟ้องของโจทก์โดยตรงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ มิใช่บทบัญญัติในพระราชกำหนดตามที่ผู้ร้องอ้าง

ที่ผู้ร้องอ้างว่าพระราชกำหนดแก่ไปเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ซึ่งบัญญัติให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยมาตรา ๓ ทวิ บัญญัติว่า “พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการตรากฎหมายดังกล่าวหมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชกำหนดแก่ไปเพิ่มเติม ฯ ดังนั้น

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ จึงดัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่ากฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ อันทำให้พระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวแล้ว เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำการที่อนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

ที่ผู้ร้องอ้างว่ารัฐบาลได้ตราพระราชกำหนดขึ้นใช้บังคับเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติสองฉบับดังกล่าวข้างต้นไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ บทบัญญัติในพระราชกำหนดไม่ได้ระบุบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่ได้ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนด ๑ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ผลก็คือทำให้พระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ นิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นอันให้มีกับมีได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว

เมื่อการอ้างว่ารัฐบาลได้ตราพระราชกำหนด เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ โดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่โดยที่พระราชกำหนดตามที่ผู้รองอ้าง ศาลไม่ได้นำมาใช้บังคับแก่คดีของผู้รองดังกล่าวข้างต้น ข้ออ้างของผู้รองจึงไม่ใช่กรณีตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

และเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ที่บัญญัติว่า “มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง และวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่มีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วยโดยอนุโลม” หมายความว่า หากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ ในภายหลังโดยมีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ก็ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕ กล่าวคือต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้ในพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวด้วย ดังนั้นตามมาตรา ๓๓ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติข้อยกเว้นการนำมายก ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพนั้นด้วย ซึ่งในที่นี้ย่อมหมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้นเอง อันเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว โดยการเพิ่มเติมมาตรา ๖๗ จัตวา ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ และมาตรา ๓๘ จัตวา ในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ ซึ่งมีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

โดยการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ ในภายหลังที่ประกาศให้รัฐธรรมนูญ จึงต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ในพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ดังนี้ การที่พระราชกำหนด ๑ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕....” เท่ากับว่า การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยพระราชกำหนด ๑ ได้มีการระบุให้อำนาจแก่พระราชบัญญัติในการที่มีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ ครบถ้วนแล้ว และข้อความว่า “พระราชบัญญัติดังบันนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน.....” หมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์มิใช่พระราชกำหนดที่แก้ไขเพิ่มเติมจึงถูกต้องแล้วเช่นกัน เพราะบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเป็นบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ มิใช่บทบัญญัติของพระราชกำหนด ดังนั้นข้อความในพระราชกำหนดจึงไม่มีอะไรขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ดังผู้ร้องอ้าง

สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่หมายความรวมถึงพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ ซึ่งเป็นกฎหมายอิกฉันบันหนึ่งทำให้พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง นั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า ชื่อของพระราชกำหนด ๑ ก็แสดงอยู่ว่า พระราชกำหนดดังบันนี้เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อใช้ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เท่านั้น อันมีความหมายว่าให้นำข้อความ ที่แก้ไขเพิ่มเติมไปบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังบันที่แก้ไข ดังนั้น คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” จึงมีความหมาย ว่าบทบัญญัติของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ นี้ได้ปรากฏเป็น บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ แล้ว โดยตัวพระราชกำหนดเป็นบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่นำไปสู่การแก้ไขพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ๑ เท่านั้น

ส่วนปัญหาที่ว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่าเรื่องนี้มีความนิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในกรณีของประกาศ ธนาคารแห่งประเทศไทยที่วินิจฉัยว่าประกาศมิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติ แห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะพิจารณาในวินิจฉัย (คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒)

ສິ່ງເນື່ອເປົ້າຍບໍ່ເຫັນກັບປະກາສກະທຽວກາຣຄລັງໃນການນື້ນແລ້ວ ເහັນວ່າ ປະກາສກະທຽວກາຣຄລັງອອກໂດຍ
ອົງຄົງໄຟຍບໍ່ ມີໄດ້ອອກໂດຍອົງຄົງທີ່ໃຊ້ອຳນາຈນິຕິບຸງລູ້ຕີ ຈຶ່ງໄໝ່ເປັນທັບບຸງລູ້ຕີແໜ່ງກູ້ໝາຍຕາມຄວາມໝາຍ
ຂອງຮັກຮຽນນູ້ມາຕາຮ່າງ ແກຊ ໨໬໨ ຈຶ່ງໄໝ່ອ່ຍໃນອຳນາຈຂອງສາລວັງຮຽນນູ້ມາຕາຮ່າງພິຈາຮາວັນຈີ້ຈີ້ເຫັນເດີຍກັນ

ຈຶ່ງວິນິຈັດຍໍໃຫ້ກຳນົດ

ນາຍປັ້ງ ເນີມວັນລີ້
ດຸລາກາຮັກຮຽນນູ້ມາຕາຮ່າງ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๕

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งค้ำโต้แย้งของบริษัท กฎหมายธนาคาร จำกัด (มหาชน) จำกัดในคดีแพ่ง รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

คำร้องที่หนึ่ง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คดีหมายเลขดำที่ ๔๗๖/๒๕๔๒ ระหว่างธนาคารไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฎหมายธนาคาร จำกัด (มหาชน) จำกัด ข้อหา สัญญาภัย ตัวเงิน และโอนสิทธิเรียกร้อง ตามคำฟ้องโจทก์ สรุปความได้ว่า บริษัท กฎหมายธนาคาร ๑ ซึ่งเป็นจำเลยในคดีทำสัญญาภัยเงินไปจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามหนังสือคำขอภัยเงิน ต่อมา กระทรวงการคลังออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่าง ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ ทำหนังสือโอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัท ๑ ให้ธนาคารสหธนาคาร ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ ตกแก่ธนาคารสหธนาคาร ๑ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ธนาคารสหธนาคาร ๑ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยชนกิจ ๑

ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ เมื่อผู้ร้องผิดนัดชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องต่อศาลให้ผู้ร้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๒๕,๑๒๐,๖๔๓.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๐ ต่อปี ของเงินต้น ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

คำร้องที่สอง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่ง คดีหมายเลขคดีที่ ๙ ๐๐๔๕๒/๒๕๔๓ ระหว่าง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กุญแจมหานคร จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑ นายก่อเกียรติ กุญชาธานนท์ ที่ ๒ นางประนอม แสงสุวรรณเมฆา ที่ ๓ และนายธเนศวร์ สิงカラณิช ที่ ๔ ข้อหา ตัวสัญญาใช้เงิน และค้ำประกัน ตามคำฟ้องโจทก์สรุปความได้ว่า บริษัท กุญแจมหานครฯ ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ สัญญาไว้ว่า จะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทางถนน โดยยินยอมให้ดูกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๐ ต่อปี ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ กระทรวงการคลังออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัดવា และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัดવា ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ๑ โอนสินทรัพย์และหนี้สินของตน ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ ๑ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ ๑ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทฯ ให้ธนาคารสหธนาคาร ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ๑ ตกแก่ธนาคารสหธนาคาร ๑ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ธนาคารสหธนาคาร ๑ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคาร ๑ ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับตัวสัญญาฉบับดังกล่าวโดยการสลักหลัง และโดยการได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศ กระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยทั้งสี่ ร่วมกันชำระหนี้ ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๐ ต่อปี ของเงินต้น ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

บริษัท กุญแจมหานคร จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งยื่นคำให้การทั้งสองคดีที่นำองเดียวกัน สรุปได้ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ร้องได้ โดยโดยได้ยังว่า

การที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็น “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ตามมาตรา ๓ ทวิ หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่ผุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะพระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่พระราชกำหนดไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เท่ากับว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างใด

และโดยแยกต่อไปว่า ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา เป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว รวมทั้งมิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งให้ส่งคำโดยตัวเองดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า โจทก์และจำเลย (ผู้ร้อง) ในคดีแพ่งทั้งสองคำร้องเป็นบุคคลเดียวกัน และมีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องได้โดยตัวเองเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์ทั้งสองคดีว่าโจทก์ทั้งสองคดีไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายและประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวได้เนื่องจากขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง กรณีเป็นการที่คู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลมีใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้องต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ คำร้องทั้งสอง เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นตามคำร้องที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปนี้ ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ตามคำร้องที่ผู้ร้องโดยตัวเองว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ มาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่ได้มายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับที่ใช้ในคดีของผู้ร้อง จึงเท่ากับว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับนี้ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบ กิจการและประกอบอาชีพแต่อย่างใด พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) ที่บัญญัติว่า “มิให้บัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมาย ในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตาม มาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของ กฎหมายด้วย โดยอนุโลม” หมายความว่า มาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่เป็นข้อยกเว้นของ การนำมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ หรือที่ได้รับความเห็นชอบ ของรัฐสภาแล้ว ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวจะต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ต้องระบุบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย และในที่นี้หมายถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แม้จะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในหมวด ๓ สิทธิและ เสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง และเป็น กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญเว้นให้กฎหมายฉบับนี้ ใช้บังคับต่อไป โดยไม่ต้องอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ดังนั้น เมื่อมีการตราพระราชกำหนดแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ในภายหลังที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และเป็นกฎหมาย ที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทว.) เท่ากับว่าพระราชกำหนด ฉบับนี้เป็นกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) แล้ว

สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่หมายความรวมถึงพระราช กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ทำให้พระราช กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ “ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้ จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง นั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หมายถึงให้นำข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมเข้าไปใส่ไว้ในพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไข ดังนั้น จึงเป็นการถูกต้องที่ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” เพราะมิใช่เป็นการตรากฎหมายขึ้นใหม่ แต่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ซึ่งเท่ากับว่า สาระของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ฯ นี้ จะไปปรากฏในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ และเป็นรูปแบบของ

การบัญญัติกฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ในวาระเริ่มแรก แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนรูปแบบโดยบัญญัติไว้ในคำประกาของกฎหมายนั้นๆ ดังนั้น ความหมายของคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” จึงหมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ด้วย

ประเด็นที่ ๒ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เป็นประกาศของฝ่ายบริหารที่มีได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาвинิจฉัยได้ ทั้งนี้ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้ว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่อีก

คำวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทว.) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕
๒. ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ ไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาviniczhay

นายผัน จันทรปราบ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สารภี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๖๔

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

**เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งค้ำโต้แย้งของบริษัท กฤษฎามหานคร จำกัด (มหาชน)
ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจดหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙**

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ส่งค้ำโต้แย้งของบริษัท กฤษฎามหานคร จำกัด (มหาชน) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาในจดหมายว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ทวิ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ตามคำร้องทั้งสอง ปรากฏว่าผู้ร้องถูกฟ้องเป็นจำเลยคดีแพ่ง ๒ คดี คือ

๑. คดีหมายเลขดำที่ ๔๓๖๙/๒๕๔๒ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ระหว่าง ธนาคารไทย ธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษฎามหานคร จำกัด (มหาชน) จำเลย เรื่องสัญญาภัยเงินตัวเงิน และโอนสิทธิเรียกร้อง โจทก์ฟ้องให้จำเลยใช้เงิน ๒๕,๑๒๐,๖๔๓.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ ๒๑ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่า จะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์

๒. คดีหมายเลขดำที่ ๙. ๐๐๕๕๒/๒๕๔๓ ของศาลแพ่ง ระหว่างธนาคารไทย ธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษฎามหานคร จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑ กับพวก เรื่องตัวสัญญาใช้เงินและค้ำประกัน โจทก์ฟ้องให้จำเลยหักส่วนร่วมกันใช้เงิน ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ ๒๑ ต่อปี ของเงินต้น จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องให้การต่อสู้ทั้งสองคดีสรุปว่า ผู้ร้องทำสัญญาภัยเงินกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทย ชนกิจ จำกัด (มหาชน) ตามฟ้องจริงและได้ออกตัวสัญญาใช้เงินแก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที่ จำกัด (มหาชน) ตามฟ้องจริง แต่โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องโดยโต้แย้งว่า เนื่องจากการควบหรือรวมกิจการ ระหว่างโจทก์กับบริษัทเงินทุนฯ ตามมาตรา ๓๙ จัดว่า ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และตามประกาศกระทรวงการคลัง

ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ นั้น ไม่ปรากฏข้อความว่าคณะกรรมการของสถาบันการเงินเหล่านั้น เป็นผู้จัดทำโครงการหรือดำเนินการรวมกิจกรรมเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ และเป็นการขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ เพราะไม่ได้บอกกล่าวการโอนหนี้ไปยังลูกหนี้ซึ่งรวมจำเลยด้วย ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา เป็นอันบังคับใช้มิได้ เพราะไม่ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ มาตรา ๓ ทวิ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ดังกล่าว ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดนี้เกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเดือน มิถุนายน ๒๕๐๕ ถึงเดือน พฤษภาคม ๒๕๐๖ และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ไว้แต่อย่างเดียวได้ พระราชกำหนดดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งขอให้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจดหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งคำร้องดังกล่าวมาให้ศาลมีคำพิจารณาในจดหมาย และมีคำสั่งให้การพิจารณาคดีทั้งสองไว้ชั่วคราว

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำการที่อ่อนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่ผูกหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้ กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ในกรณีศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความได้ยังว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาในวินิจฉัย

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๙

มาตรา ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย”

ได้พิจารณาคำร้องทั้งสองที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณา วินิจฉัยอย่างเดียวกัน จึงรวมพิจารณาในวินิจฉัยเข้าด้วยกัน

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นข้อแรกที่ต้องวินิจฉัยมีว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๓ ทวิ ขัดหรือแย้งคตอรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้ประกาศใช้มีวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ มีบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓๕ (๑) ว่า มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตาม มาตรา ๒๕ ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มข้อความเป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงเป็นการปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญบังคับไว้ตามมาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) และคำว่า “พระราชบัญญัติ” ตามมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว หมายความถึงพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ถูกแก้ไข

เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ และกรณีไม่ใช่เป็นการตรากฎหมายขึ้นมาใหม่แต่อย่างใด นอกจานี้ ปรากฏว่าพระราชกำหนดดังกล่าวได้ออกโดยฝ่ายบริหารอ้างเหตุผลความจำเป็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๒๑๙ วรรคสาม บัญญัติให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญต้องเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า เพื่ออนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ซึ่งต่อมา รัฐสภาได้พิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดดังกล่าว และมีการประกาศใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติต่อไปแล้ว ดังนั้น มาตรา ๓ ทวิ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ส่วนประเด็นต่อไปว่า ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ ว่า ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องอัตราดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ มีได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ว่าขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ โดยเหตุผลเช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ทวิ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ มีได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย

นายมงคล สระภูมิ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນຈັນຍຂອງ ນາຍສຸຈິນດາ ຍົງສຸනທາ ຕຸລາກາຣຄາລວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່

ທີ່ ៥ - ៣០/២៥៥៥

ວັນທີ ៨ ມີນາຄມ ២៥៥៥

ເຮື່ອງ ກະທຽວຢູ່ຕິຫຼວມແລະຄາລແພ່ງສ່າງຄໍາໂຕແຢ້ງຂອງບຣີໜັກ ກຖາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈໍາເລີຍທັງໃນຄົດີແພ່ງໝາຍເລີບດຳທີ່ ៤៣៦៥/២៥៥៥ ຂອງຄາລແພ່ງກຽງເທີ້ ແລະໃນຄົດີແພ່ງໝາຍເລີບດຳທີ່ ຊ. ៥៥២/២៥៥៥ ຂອງຄາລແພ່ງ ຕາມລຳດັບ ໄທ້ຄາລວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ພິຈາລະນີຈັນຍ ຕາມມາຕຣາ ២៦៥ ຂອງວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ ວ່າ ພຣະຮາຊກໍາໜັດແກໍໄປເພີ່ມເຕີມພຣະຮາຊບັນຍຸຕີ ກາຣັນາຄຣພາລີ່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ລັບນັ້ນທີ່ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ແລະປະກາສກະທຽວກາຣຄລັງ ເຮື່ອງ ໄທ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຣວົມກິຈກາຣະວ່າງໜາຄຣສຫ້າຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣີໜັກ ເງິນຖຸນຫລັກທຣັພໍ່ ກຽງໄທຍັນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣີໜັກເງິນຖຸນ ១២ ບຣີໜັກ ລົງວັນທີ ២២ ຮັນວັນມຄ ພ.ສ. ២៥៥១ ບັດທີ່ແຢ້ງຕ່ອວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ ນາຕຣາ ២៥ ທີ່ໄມ້

ຄວາມເປັນມາແລະຂ້ອເທື່ອຈົງ

(១) ກະທຽວຢູ່ຕິຫຼວມໄດ້ມີໜັນສື່ອທີ່ ຍັງ ០២០១/០២០០០ ລົງວັນທີ ២៥ ມກຣາຄມ ២៥៥៥ ສ່າງຄໍາໂຕແຢ້ງຂອງບຣີໜັກ ກຖາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈໍາເລີຍໃນຄົດີແພ່ງໝາຍເລີບດຳທີ່ ៤៣៦៥/២៥៥៥ ຂອງຄາລແພ່ງກຽງເທີ້ ໄທ້ຄາລວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ພິຈາລະນີຈັນຍ ຕາມມາຕຣາ ២៦៥ ຂອງວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ ວ່າ ພຣະຮາຊກໍາໜັດແກໍໄປເພີ່ມເຕີມພຣະຮາຊບັນຍຸຕີກາຣັນາຄຣພາລີ່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ລັບນັ້ນທີ່ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ແລະປະກາສກະທຽວກາຣຄລັງ ເຮື່ອງ ໄທ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄງກາຣວົມກິຈກາຣະວ່າງໜາຄຣສຫ້າຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣີໜັກເງິນຖຸນຫລັກທຣັພໍ່ ກຽງໄທຍັນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣີໜັກເງິນຖຸນ ១២ ບຣີໜັກ ລົງວັນທີ ២២ ຮັນວັນມຄ ພ.ສ. ២៥៥១ ບັດທີ່ແຢ້ງຕ່ອວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ ນາຕຣາ ២៥ ທີ່ໄມ້ ແລະ

(២) ຄາລແພ່ງໄດ້ມີໜັນສື່ອທີ່ ຍັງ ០២០៩/២០៥៥៥ ລົງວັນທີ ២៥ ມີນາຄມ ២៥៥៥ ສ່າງຄໍາໄດ້ແຢ້ງຂອງບຣີໜັກ ກຖາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈໍາເລີຍໃນຄົດີແພ່ງໝາຍເລີບດຳທີ່ ຊ. ៥៥២/២៥៥៥ ຂອງຄາລແພ່ງ ໄທ້ຄາລວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ພິຈາລະນີຈັນຍ ຕາມມາຕຣາ ២៦៥ ຂອງວັດສະຮຽມນູ້ຢູ່ ໃນປະເທັນເດືອນ ກັນກັບຄໍາຮັງທີ່ກະທຽວຢູ່ຕິຫຼວມສ່າງນາຕາມ (១)

ໃນຄົດີໝາຍເລີບດຳທີ່ ៤៣៦៥/២៥៥៥ ນັ້ນ ຜັກກາຣໄທຍັນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນໂຈທກໍ ພົອບຣີໜັກ ກຖາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນຈໍາເລີຍ ຂ້ອາຫາ ພິດສັງລູງກູ້ຢືນ ຕ້ຳເຈີນ ແລະໂອນ

สิทธิเรียกร้อง โดยโจทก์ฟ้องว่า จำเลยกู้ยืมเงินไปจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาระยะระหว่างการค้างอุปประภาก เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๙๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ต่อมารับรองโดยบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) ได้ทำหนังสือโอนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัทให้ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินของจำเลยที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) ตกแก่ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) เมื่อจำเลยผิดนัดชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตรา率อยละ ๒๑ ต่อปีของต้นเงิน นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

ส่วนในคดีหมายเลขคดีที่ ๙๔๒/๒๕๔๓ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์
ฟ้องบริษัท กฤษฎาภานุค จำกัด (มหาชน) เป็นจำเลยที่ ๑ ข้อหา ตั่งสัญญาใช้เงิน และค้าประกัน
โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ได้ออกตั่งสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๕
โดยสัญญาว่าจะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไออีฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) เป็นจำนวน
๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทางตาม โดยยินยอมให้ดออกเบี้ยอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี และชำระดอกเบี้ย
ทุกสิ้นเดือน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้ออกประกาศ เรื่อง
ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหนาคน จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไออีฟซีที
ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์
และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติ

เงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ได้ออนลินทรัพย์และหนี้สินของตนให้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) ได้ออนลินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทให้ธนาคารสหนาครา จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินของจำเลยที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ตกแก่ธนาคารสหนาครา จำกัด (มหาชน) ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) โดยที่ก็จึงเป็นผู้ทรงได้รับตัวสัญญาใช้เงินฉบับดังกล่าวโดยการสลักหลัง และโดยการได้รับ้อนลินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยอัตราอัตรายละ ๒๐ ต่อปีของต้นเงิน นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

บริษัท กุญชามานคร จำกัด (มหาชน) ซึ่งตกเป็นจำเลยทั้งในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และของศาลแพ่ง ได้ยื่นคำให้การโดยแยกห้อง ๒ คดีในทำนองเดียวกัน ว่า การที่พระราชนัดดาแก่ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็น “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” นั้น ตนเห็นว่าคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชนัดดาแก่ไขเพิ่มเติม ๑ ดังนั้น พระราชนัดดาแก่ไขเพิ่มเติม ๑ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่ผูกหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะพระราชนัดดาเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก่ไขเพิ่มเติม ๑ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เท่ากับว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก่ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ต่อไปนี้

นอกจากนี้ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหนาครา จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัท

เงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัดว่า เป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว รวมทั้งมิได้ระบุบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด ทั้งที่เป็นกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัย

โดยที่ทั้งโจทก์และจำเลยในคดีแพ่งทั้งสองข้างด้านเป็นบุคคลเดียวกัน และประเด็นตามคำร้องทั้งสองก็เป็นประเด็นเดียวกัน จึงเห็นสมควรรวมเรื่องทั้งสองไว้พิจารณาในวินิจฉัยในคราวเดียวกัน

ประเด็นที่ ๑ ตามคำร้องมีอยู่ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ บัดหนึ่อแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่ ผู้ร้องอ้างว่าพระราชกำหนดฉบับนี้ขัดหนึ่อแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะ “ไม่ได้ระบุบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดนี้ที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด”

พิเคราะห์แล้ว อันที่จริง มาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ นี้บัญญัติว่า “ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕”

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ซึ่งทั้งนี้จะเป็นการระบุบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนี้ ถูกต้องตามที่มาตรา ๒๕ วรรคสอง บัญญัติไว้แล้ว อย่างไรก็ได้ ผู้ร้องอ้างว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ในมาตรา ๓ ทวิ ดังกล่าว หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หาได้หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งไม่ ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ ฉบับนี้จึงขัดต่อมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ เพราะมีผลเท่ากับเป็นกรณีที่ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดนี้นั่นเอง

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ผู้ร้องมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยสิ้นเชิง การที่มาตรา ๓ ทวิ ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” เป็นการถูกต้องแล้ว เนื่องจากพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ มิใช่เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ตราขึ้นใหม่เป็นครั้งแรกที่เกี่ยวด้วยการธนาคารพาณิชย์ แต่เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กล่าวอีกนัยหนึ่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในที่นี้ก็คือ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ แต่อย่างใด ฉะนั้น การใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ซึ่งหมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ นั้น จึงเป็นการอ้างถึงกฎหมายที่ถูกต้องแล้ว และย่อมสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ (๑) ที่บัญญัติว่า “มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้.... แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕” ในทางกลับกัน หากจะใช้คำว่า “พระราชกำหนดนี้” แทนคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” แล้ว กรณีจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่ผิดหลักตรรกะโดยสิ้นเชิง เพราะโดยเนื้อหาและวัตถุประสงค์แล้ว พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมย่อมเป็นการบัญญัติให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อความที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติเดิม โดยให้การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวถูกรวมเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติเดิมที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติม มิใช่เป็นส่วนหนึ่งของตัวบทพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ให้เพิ่มเติมความเป็นมาตรา ๓ ทวิ ที่ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” นั้น ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

ประดิనที่ ๒ ตามคำร้องมีอยู่ว่า ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจเงินทุน ๑ พ.ศ. ๒๕๑๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๕ จัตวา

แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น บัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้ในคดีที่ผ่านมาหลายคดีแล้ว เช่น คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๒ เรื่อง ศาลจังหวัดสงขลาสั่งคำตัดสินแพ้คดีของจำเลย (นายเกรียงศักดิ์ แซ่เล่า) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ว่า กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่มิได้ออกโดยองค์กร ที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติไม่เป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว ซึ่งมิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ หรือตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็ย่อมไม่มีสถานะเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

อาศัยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า

๑. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ได้เพิ่มเติมความเป็นมาตรา ๓ ทวิ ที่ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” นั้น ไม่บัดหรือแยกต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง และ

๒. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการ ๑ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น ไม่มีสถานะเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๕

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งค้ำโต้แย้งของบริษัท กฎหมายห้ามค่า จำกัด (มหาชน) จำเลย รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจดหมาย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คำร้องที่หนึ่ง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คดีหมายเลขคดีที่ ๔๓๖๘/๒๕๔๒ ระหว่างธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฎหมายห้ามค่า จำกัด (มหาชน) จำเลย ข้อหาผิดสัญญาภัยเงิน ตัวเงิน และโอนสิทธิเรียกร้อง สรุปความได้ว่า ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีได้ทำสัญญาภัยเงินไปจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา กระทรวงการคลังออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวม กิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ ทำหนังสือโอน ทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดของบริษัทฯ ให้ธนาคารสหธนาคารฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ตกแก่ธนาคารสหธนาคารฯ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ธนาคารสหธนาคารฯ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคารฯ ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ เมื่อผู้ร้องผิดนัดในการชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องต่อศาลให้ผู้ร้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๒๕,๑๒๑,๖๔๓.๘๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๒๑ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

คำร้องที่สอง เป็นคำร้องในคดีของศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ๙ ๐๐๕๔๒/๒๕๔๓ ระหว่าง ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑ นายก่อเกียรติ กฤษดาธานนท์ ที่ ๒ นางประนอม แสงสุวรรณเมฆา ที่ ๓ และนายชเนศวร์ สิงカラณิช ที่ ๔ ข้อหาผิดตัวสัญญาใช้เงิน และค้ำประกัน ตามคำฟ้องของโจทก์ ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีได้ออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๗ สัญญาว่า จะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเออฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อห้วงสามเดือน โดยยินยอมให้ดูก่อนเบี้ยอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี และชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังออกประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท (รวมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเออฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๖๗ จัตวา และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ จัตวา ต่อมา บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเออฟซีทีฯ โอนสินทรัพย์ และหนี้สินของตนให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทฯ ให้ธนาคารสหธนาคารฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเออฟซีทีฯ ตกแก่ธนาคารสหธนาคารฯ โดยเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ธนาคารสหธนาคารฯ จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยธนาคารฯ ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ โจทก์จึงเป็นผู้ทรงได้รับตัวสัญญาใช้เงินฉบับดังกล่าวโดยการสลักหลัง และโดยการได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้ ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๑ บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) ผู้ร้อง ซึ่งเป็นจำเลยในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งยืนคำให้การทั้งสองคดีท่านมองเดียวกันว่า ผู้ร้องทำสัญญาด้วยเจตนาจริงๆ ไม่ได้ตั้งใจให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจฯ ตามฟ้องในคำร้องที่หนึ่งจริง และผู้ร้องได้ออกตัวสัญญาใช้เงินแก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเออฟซีทีฯ ตามฟ้องในคำร้องที่สองจริง แต่โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ร้องได้ เพราะการที่พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ผู้ร้องเห็นว่า คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิใช่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่นุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะจะห้ามบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย” เพราะพระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่พระราชกำหนดไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เท่ากับว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ต่อไปนี้ได้

นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา เป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว รวมทั้งมิได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกประกาศกระทรวงการคลังฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด ทั้งที่เป็นกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องทั้งสองคำร้องเป็นบุคคลคนเดียวกัน และที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยในประเด็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมการพิจารณาเข้าด้วยกัน

ประดีนที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย มี ๒ ประดีน คือ

ประดีนที่หนึ่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ที่เพิ่มความในมาตรา ๓ ทวิ นั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ประดีนที่สอง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ในประดีนที่หนึ่ง ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ มาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัด เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่ได้หมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับที่ใช้บังคับในคดีของผู้ร้อง จึงเท่ากับว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ฉบับนี้ ซึ่งเป็น กฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบ กิจการและประกอบอาชีพแต่อย่างใด พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นไว้ได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่ผูกหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้ กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

และมาตรา ๓๓๕ (๑) บัญญัติว่า “มิให้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ หรือเมื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

หมายความว่า มาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นบทเฉพาะกาลที่เป็นข้อยกเว้นไม่ต้องนำมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) หรือที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แต่ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แม้จะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ แต่เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ จึงเข้าข้อยกเว้นของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) ให้กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับต่อไปได้ โดยยังไม่ต้องอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ดังนั้น เมื่อมีการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ในภายหลังที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ จึงต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดฯ โดยมาตรา ๓ บัญญัติว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมาตรา ๓ ทวิ บัญญัติว่า “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” เท่ากับว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายที่บัญญัติให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) กำหนดไว้แล้ว

สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ทำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ไม่หมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ซึ่งทำให้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง นั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อของ

พระราชกำหนดฯ บ่งชี้ว่า พระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หมายถึงให้นำข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมเข้าไปใส่ไว้ในพระราชบัญญัตินับที่แก้ไขดังนั้น จึงเป็นการถูกต้องที่ใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้” เพราะมิใช่เป็นการตรากฎหมายขึ้นใหม่ แต่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายซึ่งเท่ากับว่า สาระของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ นี้จะไปปรากฏในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ดังนั้น ความหมายของคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” จึงหมายความรวมถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ด้วย

ประเด็นที่สอง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใดถ้าศาลเห็นเอียงหรือคู่ความโดยแย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษาคดีໄວ่ชี้คราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการ เพื่อศาลมีอำนาจพิจารณาได้พิจารณาในวินิจฉัย” ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยໄວ่ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่า ประกาศกระทรวงการคลังเป็นประกาศของฝ่ายบริหาร ที่มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาในวินิจฉัย

เมื่อเคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่อีก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ที่เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ นั้นไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๕

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

**เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่**

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งค้ำโต้แย้งของจำเลยเพื่อให้ศาลมีคำวินิจฉัย ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยตามคำร้องของบริษัท กฤษฎาภานุหาร จำกัด (มหาชน) จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๔๓๖๙/๒๕๔๒ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และหมายเลขคดีที่ ๙ ๐๐๕๕๒/๒๕๔๓ ของศาลแพ่ง เพื่อวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หรือไม่ สรุปความตามคำร้องทั้งสองได้ว่า จำเลยเห็นว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งตราเขียนภายหลังที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ใช้บังคับแล้ว จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญดังกล่าว และโดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง แต่ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดนี้ที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด หากแต่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้ว่า

“มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราเขียนโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

ซึ่งคำว่า “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ ดังกล่าว หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หาได้หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งไม่

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขัดต่อมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ อันทำให้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งอ้างว่า ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ เป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย ผู้ร้อง จึงขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖

พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งมาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงรับไว้พิจารณาดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ๑ ข้อ ๑๐

พิเคราะห์ประเด็นตามคำร้องแล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่ผู้ร้องยกขึ้นเพื่อขอให้ ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ นั้น ไม่ได้ระบุว่ามาตราใดของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง และไม่ได้ระบุว่า บทบัญญัติมาตราใดที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งจะใช้บังคับ แก่คดี แต่ผู้ร้องอ้างอิงถึงบทบัญญัติมาตรา ๓ ทวิ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ ซึ่งนิ่งไม่ได้เป็นมาตรฐานที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งจะใช้บังคับแก่คดีแต่อย่างใด และไม่มีเนื้อหาสาระ เกี่ยวข้องกับคดี ประกอบกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบ กิจการของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินโดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาในการฟ้องของผู้ร้อง และการที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าการตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ มีลักษณะที่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง นั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับคดีและคำร้องที่โต้แย้งทั้งสอง ไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

ລ່ວມປະກາສກະທຽບຮຽນຄວາມຮັດງານຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນຸ້ມູ ໄດ້ວິນິຈິລັຍແລ້ວວ່າໄໝເປັນທບ້າງໝູ້ຕື່ແໜ່ງກູ້ໝາຍ
ຕາມຄວາມໝາຍຂອງຮຽນນຸ້ມູ ມາດຮາ ២៦៥ ໄນຢູ່ໃນອໍານາຈໜ້າທີ່ຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນຸ້ມູທີ່ຈະພິຈານາ
ວິນິຈິລັຍຕາມຄໍາວິນິຈິລັຍທີ ៤/២៥៥២ ລົງວັນທີ ១ ເມສາຍນ ២៥៥២

ດ້ວຍເຫດຜົດດັກລ່າວ ຈຶ່ງວິນິຈິລັຍໄຫຍກກໍາຮ້ອງທັງສອງ

ศาสตราຈารຍේນනັນຕີ ເກຫຼວງສີ
ຕຸລາກາຮສາລະຮູ້ຮຽນນຸ້ມູ

ຄວນິຈັຍຂອງ ຄາສຕຣາຈາຣຍ໌ ດຣ. ອມຣ ຮັກຢາສັດຍ໌ ຖຸກາຄຄາລັກສູງຮຽມນູ້ມູນ

ທີ ៥ - ០០/២៥៥៥

ວັນທີ ៥ ມືນາມ ແກສະກ

ເຮືອງ ພຣະຮາຊກຳຫັດແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມພຣະຮາບໜູ້ລູ້ຕີກາຮນາຄາກພາລື່ມຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ຈັບທີ ៥) ພ.ສ. ២៥៥១ ແລະປະກາສກະກຮວງກາຮຄລັງ ເຮືອງ ໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄຮກກົງກາຮຮວມກົງກາຮຮ່ວງຮນາຄາສຫນາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ກຽງໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣີຢັກເງິນຖຸນ ១២ ບຣີຢັກ ລົງວັນທີ ២២ ທັນວາມ ພ.ສ. ២៥៥១ ບັດຫຼືອ ແຢັງຕ່ອຮູ້ຮຽມນູ້ມູນ ນາມຕາ ២៥ ພຣີ່ມໄມ່

ຜູ້ຮອງ

ບຣີຢັກ ກົມດາມຫານຄຣ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຶ່ງເປັນຈຳເລີຍໃນຄດີແພັງ ២ ຄດີ ສືບ
 ១) ຄດີຄາລແພັງກຽງເທິດໝາຍເລີບດຳທີ ៤៣៦៥/២៥៥៥ ທີ່ມີຮນາຄາໄທຍຮນກິຈເປັນໂຈທກ
 ២) ຄດີຄາລແພັງໝາຍເລີບດຳທີ ຊ. ០០៥៥២/២៥៥៥ ທີ່ມີຮນາຄາໄທຍຮນກິຈເປັນໂຈທກ

ຄວາມເປັນນາ

១) ໃນຄດີໝາຍເລີບດຳທີ ៤៣៦៥/២៥៥៥ ຜູ້ຮອງໄດ້ທຳສ້າງສູ່ມືນເຈັນຈາກບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ກຽງໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຕ່ອມກະກຮວງກາຮຄລັງອອກປະກາສ ເຮືອງ ໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄຮກກົງກາຮຮວມກົງກາຮຮ່ວງຮນາຄາສຫນາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ກຽງໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣີຢັກເງິນຖຸນ ១២ ບຣີຢັກເຫົາດ້ວຍກັນ ບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ກຽງໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຶ່ງໄດ້ໂອນທັກພົມສືນແລະໜັ້ນທັງໝົດໄຫ້ແກ່ຮນາຄາສຫນາຄາ ຈຶ່ງທຳໄຫ້ໜັ້ນທີ່ຜູ້ຮອງມີຕ່ອບບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ກຽງໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຕົກແກ່ຮນາຄາສຫນາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) (ກາຍຫລັງເປັນປິດຕະພາບເປັນ ຮນາຄາໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ))

ສ່ວນຄດີດຳທີ ຊ. ០០៥៥២/២៥៥៥ ຜູ້ຮອງສ້າງສູ່ວ່າຈະໃຊ້ເຈັນໃຫ້ແກ່ບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ໂອ ເອຟ ທີ່ ໄຟແນນ໌ ຈຳກັດ ຈຶ່ງຕ່ອມກະກຮວງກາຮຄລັງໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໂຄຮກກົງກາຮຮວມກົງກາຮຮ່ວງຮນາຄາສຫນາຄາ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ກຽງໄທຍຮນກິຈ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ແລະບຣີຢັກເງິນຖຸນ ១២ ບຣີຢັກ (ຮວມທັງບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ໂອເອຟທີ່ ໄຟແນນ໌ ຈຳກັດ) ເຫົາດ້ວຍກັນ ບຣີຢັກເງິນຖຸນຫລັກທັກພົມ ໂອເອຟທີ່ ໄຟແນນ໌ ຈຳກັດ ຈຶ່ງໄດ້ໂອນທັກພົມສືນແລະໜັ້ນທັງໝົດໄຫ້ບຣີຢັກ

เงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาได้โอนให้แก่ธนาคารสหนาคการ ทำให้หนี้สินที่ผู้ร้องมีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอ เอฟ ซี ที ไฟแนนซ์ จำกัด ตกแก่ธนาคารสหนาคการ จำกัด (มหาชน) (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยนาคการ จำกัด (มหาชน))

(๒) เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ ธนาคารไทยนาคการได้ทวงหนี้บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) และได้ฟ้องให้ชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ย บริษัทฯ ได้ต่อสู้ว่าธนาคารไทยนาคการไม่มีอำนาจฟ้องไม่ใช้เจ้าหนี้ตามกฎหมาย เพราะพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ซึ่งอนุญาตให้มีการโอนควบกิจการและโอนสินทรัพย์และหนี้สินแก่ธนาคารไทยนาคการเป็นเจ้าหนี้แทนนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่ง

(๓) ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งส่งค้ำโต้แย้งของบริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) ทั้ง ๒ คดี ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในเดือน มีนาคม ๒๕๔๓ และ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามลำดับ

(๔) ในข้อเท็จจริง บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) ยอมรับว่าเป็นลูกหนี้จริงแต่ปฏิเสธว่าธนาคารไทยนาคการไม่มีสิทธิทิ่มทางหนี้ เพราะพระราชกำหนดฯ และประกาศกระทรวงการคลังฯ ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ประเด็นของคำร้องหั้งส่งคดีที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในเดือน มีนาคม ๒๕๔๓

(๑) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓ ทวิ) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

(๒) ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ศาลรัฐธรรมนูญ ให้รวมคดีทั้ง ๒ คดีเข้าด้วยกันและยกประเด็นข้อ ๑ ที่ว่าพระราชกำหนดฯ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ ขึ้นพิจารณา ก่อน

ข้อพิจารณา

(๑) คำร้องของผู้ร้อง (บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน)) ครอบคลุมมากอาจตีความได้ว่า ร้องว่าพระราชกำหนดฯ ทั้งฉบับขัดต่อรัฐธรรมนูญได้ ซึ่งในข้อนี้จะเห็นได้ว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิร้องเพราการตราพระราชกำหนดฯ นี้ได้ดำเนินการถูกต้องตามมาตรา ๒๑๙ แล้ว และต่อมารัฐสภา ก็พิจารณาอนุมัติแล้ว ทั้งศาลรัฐธรรมนูญอาจไม่รับพิจารณาได้ เพราะมิได้ระบุบทบัญญัติว่ามาตราใดขัดรัฐธรรมนูญตามคำสั่งที่ ๘๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓

(๒) คำร้องของผู้ร้องยังคุณเครือเพระในคำร้องอ้างว่าพระราชกำหนดฯ ดังกล่าวมาตรา ๓ ทวีขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ โดยไม่อธิบายเหตุผลว่าขัดอย่างไร

ในข้อนี้เห็นว่าบทบัญญัติในมาตรา ๓ ทวี แห่งพระราชกำหนดฯ เป็นวิธีเขียนกฎหมายวิธีหนึ่ง เพื่อให้เห็นชัดเจนว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เมื่อนำมาแก้ไขในครั้งที่ ๔ นี้แล้ว จะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งจะกระทำมิได้ “เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้...” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ การที่พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓ ทวี ไดระบุว่าจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพเรื่องใดบ้างโดยอ้างถึงรัฐธรรมนูญ มาตราต่างๆ อันตรงกับสิทธิและเสรีภาพข้อที่จะถูกจำกัด ดังนั้น พระราชกำหนดฯ มาตรา ๓ ทวี จึงจะใจจะบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ อย่างชัดเจนและถูกต้องยิ่งกว่าจะไม่ระบุไว้เสียอีก

นอกจากนี้ ข้อความที่ปรากฏในมาตรา ๓ ทวี ซึ่งเขียนไว้ในพระราชกำหนดฯ เมื่อปี ๒๕๔๑ นั้น ในปีต่อมาในการตราพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดต่างๆ รัฐสภาได้นำข้อความแบบนี้ไปไว้ที่คำประการแทน จึงเห็นได้ชัดเจนว่าประเด็นที่ร้องมาเป็นเพียงวิธีการเขียนกฎหมายเท่านั้น ไม่มีความสำคัญทางด้านสาระสำคัญแต่อย่างใด

(๓) คำร้องของผู้ร้องกล่าวว่า คำว่า “พระราชบัญญัติ” ในมาตรา ๓ ทวี หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เท่านั้นไม่ได้หมายถึงพระราชกำหนดฯ เป็นข้อต่อสู้ที่ไม่มีเหตุผล เพราะข้อความใดๆ ที่พระราชกำหนดฯ ขอให้แก้ไขนั้น ผลสุดท้ายก็จะกลับเป็นถ้อยคำในพระราชบัญญัตินั้นไปอย่างถาวรเมื่อรัฐสภาพอนุมัติพระราชกำหนดฯ และ นับว่าเป็นการโถด้วยที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

(๔) เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อบริษัท ภูมิคุณหานคร จำกัด (มหาชน) ยอมรับว่าเป็นหนึ่งบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ (มหาชน) ในคดีเพ่งทั้งสองแล้ว ทำไม่จึงมาต่อสู้ว่าธนาคารไทยธนาคารไม่มีสิทธิทางหนี้นี้ เพราะถ้าไม่นำมาใช้หนี้ ที่ธนาคารไทยธนาคารแล้วจะกลับไปชำระหนี้ที่บริษัททั้งสองที่กระทรวงการคลังได้ให้ยุบเลิกหรือควบคุมกิจการไปแล้วได้อย่างไร

อนึ่ง การที่ผู้ร้องไม่ยอมชำระหนี้ต่อสถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ก็จะยิ่งกลับเป็นว่าผู้ร้องไม่ยอม เคารพสิทธิในทรัพย์สินของผู้อื่นและกลับเป็นผู้มีส่วนทำให้เศรษฐกิจของชาติเสื่อมเสียลงไปอีก

โดยเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นว่ามาตรา ๓ ทวี แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ แต่อย่างใด

สำหรับประเด็นที่สอง เรื่อง ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๙
ขดหรือแบ่งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่นั้นเห็นว่า scalar รัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจวินิจฉัยเพระประกาศ
กระทรวงการคลังไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่
อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ scalar รัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย ตามแนวคำวินิจฉัยของ scalar รัฐธรรมนูญ
ที่ ๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗

ศาสตราจารย์ ดร. อมร รักษาสัตย์

ຕຸລາກາຮ່າງສະຫະນະ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕ - ๑๐/๒๕๔๔

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔

เรื่อง การวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ (โดยกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้นำส่ง) และศาลแพ่งส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งได้แจ้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลมีใช้บังคับแก่คดีขัดต่อรัฐธรรมนูญ หมายความว่า ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ มีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไปนี้

๑. ในคดีแพ่งของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ หมายเลขคดีที่ ๔๑๖๙/๒๕๔๒ ระหว่างธนาคารไทยธนการ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) จำเลย ข้อหา สัญญาภัยเงิน โอนสิทธิเรียกร้อง โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้ทำสัญญาภัยเงินไปจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีเงื่อนไขตามหนังสือขอภัยเงิน จำเลยผิดนัดชำระหนี้ ทำให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) เสียหายเป็นเงิน ที่จำเลยต้องชดใช้ จำนวน ๒๕,๑๒๑,๖๔๓.๘๓ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้ออกประกาศ เรื่อง ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๗ บริษัท ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ ขัตวา แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ ขัตวา

* ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งเรื่องมาตามหนังสือ ที่ ยช ๐๒๐๑/๐๒๐๐๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ส่วนศาลแพ่งส่งเรื่องมาตามหนังสือศาลแพ่ง ที่ ยช ๐๒๐๙/๒๐๔๔๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๓

แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) ให้แก่ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) และเพื่อให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) จึงทำหนังสือโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดมาบังโใจทก ดังนั้น สินทรัพย์และหนี้สิน และความรับผิดชอบ ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) จึงตกแก่โจทก์ จำเลยผิดนัดชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงิน ๒๕,๑๒๑,๖๔๓.๘๓ บาท

๒. ในคดีแพ่งของศาลแพ่งหมายเลขคำที่ ๐๐๕๕๒/๒๕๔๓ ระหว่างธนาคารไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด (มหาชน) ที่ ๑, นายก่อเกียรติ กฤษดาภานนท์ ที่ ๒, นางประนอม แสงสุวรรณเมฆา ที่ ๓, นายธเนศวร์ สิงคากลวิช ที่ ๔ จำเลย ข้อหา ตัวสัญญาใช้เงินค้ำประกัน โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ ออกตัวสัญญาใช้เงินเลขที่ ๐๐๑๑/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๙ สัญญาว่าจะใช้เงินให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อทางตาม โดยยินยอมให้ดอกเบี้ยอัตรา้อยละ ๒๑ ต่อปี ชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้ออกประกาศเรื่อง ความเห็นชอบโครงการรวมกิจกรรมระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ซึ่งรวมทั้งบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๙ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ หลังจากนั้น บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ๑ ได้โอนสินทรัพย์และหนี้สินของตนให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทนี้ได้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัท ๑ ให้ธนาคารสหธนาคาร ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทำให้หนี้สินที่จำเลยในคดีนี้มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ๑ ตกแก่ธนาคารสหธนาคาร ๑

และเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ธนาคารสหนาคการฯ ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารไทยนาคการ จำกัด (มหาชน) โดยก็จะเป็นผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินฉบับดังกล่าว โดยการสลักหลังและโดยการได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อครบกำหนดชำระหนี้ จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โดยก็จะฟ้องให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้เป็นเงิน ๓๕,๕๘๐,๑๓๗.๐๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๒๑ ต่อปี จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

จำเลยในคดีทั้งสองให้การต่อสู้ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย โดยในประเด็นข้อกฎหมายนั้น จำเลยต่อสู้ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นภายหลังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ใช้บังคับแล้ว จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ และโดยที่พระราชกำหนดดังกล่าว เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ รับรองไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง พระราชกำหนดนั้น จึงอยู่ในบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่นุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

แต่ปรากฏว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดนี้ ที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพไว้แต่อย่างใด หากแต่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดนี้ “ไว้ดังนี้

“ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเกหสถานสิทธิ ในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

โดยที่ “พระราชบัญญัตินี้” ตามมาตรา ๓ ทวิ ดังกล่าว หมายถึง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ หาได้หมายถึงพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นกฎหมายอิกฉบับหนึ่งไม่

ดังนั้น พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขัดต่อมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งทำให้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และทำให้ประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ที่อ้างว่า ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ จต哇 แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าว ดังนั้น ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จำเลยในคดีทั้งสองจึงยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งให้ส่งคำตัดสินดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาвинิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

โดยที่ในคดีทั้งสองดังกล่าว โจทก์และจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกัน และมีประเดิมข้อกฎหมายที่ขอให้ศาลมีรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน ดังนั้น จึงพิจารณาคำร้องทั้งสองรวมกัน

ในเบื้องต้น จะพิจารณาว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาвинิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลօกรพิจารณาพิพากษาก็ได้” ว่าชี้ว่า ระหว่างความเห็นเช่นว่านั้นทางการเพื่อศาลมีรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาVINIJN

ມາຕຣາ ៦ ຂອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ບໍ່ມີຜູ້ຕົວວ່າ “ຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ເປັນກົງໝາຍສູງສຸດຂອງປະເທດນີ້ທີ່ມີຜູ້ຕົດໄດ້ຂອງກົງໝາຍ ກົງ ທີ່ໄດ້ຮັບກັບ ຂັດຫຼືແຢັ້ງຕ່ອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ນີ້ ບໍ່ມີຜູ້ຕົດນີ້ເປັນອັນໃຊ້ບັນກັບມີໄດ້”

ເນື່ອພິຈາລານທີ່ມີຜູ້ຕົດຂອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៦៥ ປະກອບມາຕຣາ ៦ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ການເສັນອເຮືອງຕ່ອງສາລັຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ເພື່ອພິຈາລາວິນິຈັນຍາຕາມມາຕຣາ ២៦៥ ຕ້ອງເປັນໄປຕາມຫລັກເກົດໜີ້ ດັ່ງນີ້

(១) ເປັນກົນີ້ທີ່ສາລະໃຊ້ບໍ່ມີຜູ້ຕົດແໜ່ງກົງໝາຍໄດ້ບັນກັບແກ່ຄົດທີ່ກໍາລັງພິຈາລາວຢູ່

(២) ສາລເຫັນເອງຫຼື່ອຄູ່ຄວາມໂຕແຢັ້ງວ່າ ບໍ່ມີຜູ້ຕົດແໜ່ງກົງໝາຍນີ້ຕ້ອງດ້ວຍມາຕຣາ ៦ ຄື່ອ ຂັດຫຼືແຢັ້ງຕ່ອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ແລະ

(៣) ຍັງໄມ່ມີກົນິຈັນຍາຂອງສາລັຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ໃນສ່ວນທີ່ເກີ່ວກັບບໍ່ມີຜູ້ຕົດນີ້

ຜູ້ຮ່ວມເຫັນວ່າ ພຣະຈາກມານຸດແກ່ໄປເພີ່ມເຕີມພຣະບໍ່ມີຜູ້ຕົດກາຮນາການພາມື່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥

(ฉบັບທີ ៤) ພ.ສ. ២៥៤១ ເປັນກົງໝາຍທີ່ຈຳກັດສີທີ່ໃນທຣັພຢ່ສິນຂອງນຸກຄລ ເສີ່ກາພໃນເຄຫສຖານ ແລະເສີ່ກາພໃນການປະກອບກິຈການຫຼືປະກອບອາຊີ່ພ ທີ່ຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ຮັບຮອງໄວ້ໃນມາຕຣາ ៣៥ ວຣຄສອງ ມາຕຣາ ៤៥ ແລະ ມາຕຣາ ៥០ ວຣຄສອງ ຈຶ່ງຕ້ອງຮັບກັບບໍ່ມີຜູ້ຕົດແໜ່ງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ທີ່ໄໝ້ອໍານາຈຕາກົງໝາຍ ນີ້ດ້ວຍ ຕາມທີ່ມີຜູ້ຕົດໄວ້ໃນຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៥ ວຣຄສອງ ການທີ່ພຣະຈາກມານຸດແກ່ໄປເພີ່ມເຕີມພຣະບໍ່ມີຜູ້ຕົດກາຮນາການພາມື່ຍ໌ ແລະ ເສີ່ກາພດັກລ່າວ ຈຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ພຣະຈາກມານຸດແກ່ຕ່ອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៥ ວຣຄສອງ

ພິຈາລາວແລ້ວ ຕາມກໍາຮັງດັກລ່າວ ຜູ້ຮ່ວມມື່ໄດ້ໂຕແຢັ້ງວ່າ ບໍ່ມີຜູ້ຕົດມາຕຣາໄດ້ຂອງພຣະຈາກມານຸດແກ່ໄປເພີ່ມເຕີມພຣະບໍ່ມີຜູ້ຕົດກາຮນາການພາມື່ຍ໌ ພ.ສ. ២៥០៥ (ฉบັບທີ ៤) ພ.ສ. ២៥៤១ ຂັດຫຼືແຢັ້ງຕ່ອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៥ ວຣຄສອງ ແຕ່ຜູ້ຮ່ວມວ່າ ພຣະຈາກມານຸດແກ່ຕ່ອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៥* ດັ່ງນີ້ ຂ້າໂດແຢັ້ງດັກລ່າວຈຶ່ງໄໝ້ເປັນໄປຕາມມາຕຣາ ២៦៥ ວຣຄທີ່ນີ້ ຂອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່

* ກົນີ້ທີ່ກົງໝາຍໄດ້ຈຶ່ງມີບໍ່ມີຜູ້ຕົດທີ່ຈຳກັດສີທີ່ແລະເສີ່ກາພຂອງນຸກຄລທີ່ຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ຮັບຮອງໄວ້ ນີ້ໄດ້ຮັບກັບບໍ່ມີຜູ້ຕົດຂອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ທີ່ໄໝ້ອໍານາຈຕາກົງໝາຍຈຳກັດສີທີ່ແລະເສີ່ກາພຂອງນຸກຄລຕາມທີ່ຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៥ ວຣຄສອງ ບັນກັບໄວ້ ເປັນກົນີ້ທີ່ກົງໝາຍໄມ່ດູກຕ້ອງຕາມບໍ່ມີຜູ້ຕົດຂອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ດັ່ງທີ່ຮັບໄວ້ໃນຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ມາຕຣາ ២៥២ ວຣຄທີ່ນີ້ (១) (២) ແລະ (៣) ຈຶ່ງເປັນຄນະກົນກັບການທີ່ມີຜູ້ຕົດທີ່ກົງໝາຍໄດ້ ຂັດຫຼືແຢັ້ງຕ່ອງຮັສຮຣມນູ່ຢູ່ ຕາມມາຕຣາ ២៦៥ ວຣຄທີ່ນີ້

ສ່ວນກຣນີ້ຜູ້ຮ່ວມຂອ້າໄສຄາລວິຫຼວງຮ່ວມນູ່ງວິນິຈລັຍວ່າ ປະກາດກະທຽວການຄັ້ງ ຂັບລົງວັນທີ ២២
ຮັນວາມ ២៥៤១ ຊັດຕ່ອຮິຫຼວງຮ່ວມນູ່ງ ມາຕຣາ ២៥ ວຣຄສາມ ນັ້ນ ປະກາດດັ່ງກ່າວມີໃໝ່ກຸ່ມາຍຕາມນັ້ນ
ຂອງຮິຫຼວງຮ່ວມນູ່ງ ມາຕຣາ ២៦៥ ວຣຄໜຶງ ດັ່ງທີ່ຜູ້ທຳກໍາວິນິຈລັຍນີ້ໄດ້ວິນິຈລັຍໄວ້ແລ້ວໃນກໍາວິນິຈລັຍທີ່
៥/២៥៤៥ ດັ່ງນັ້ນ ຂ້ອໂດັ່ນແບ່ງຂອງຜູ້ຮ່ວມໃນປະເດືອນນີ້ຈຶ່ງໄປໆເປັນໄປຕາມຮິຫຼວງຮ່ວມນູ່ງ ມາຕຣາ ២៦៥
ວຣຄໜຶງ

ດ້ວຍເຫດຸພລດັ່ງກ່າວມາຂ້າງຕົ້ນ ຈຶ່ງວິນິຈລັຍໄຫ້ກໍາຮ້ອງ

ศาสตราຈາරຍ് ດຣ. ອິສສະ ນິຕິທັນທີປະກາດ
ຕຸລາກາຮຄາລວິຫຼວງຮ່ວມນູ່ງ